

DRAUGAS
vienatinis tautinės ir
tikybinės minties lie-
tuvų dienraštis Ame-
rikoje.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The most influential
Lithuanian Daily in
America.

No. 169 "Draugas," 2334 So. Oakley Avenue, CHICAGO, ILLINOIS TREČIADIENIS, LIEPOS (JULY) 19 D., 1933 M. 3c A COPY METAI-VOL. XVII
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879 Telefonas: Canal 7790

LAKŪNAMS ŽUVUS VISA LIETUVA LIUDI

DARIAUS IR GIRĖNO LAVONAI

ŠIANDIEN PAIMAMI Į KAUNĄ

RYTOJ ĮVYKS GEDULINGOS PAMALDOS BAZILIKOJ

Lietuvos respublikos prezidentas prisiuntė užuojautą žuvusių giminėms. Aviacijos ekspertai stebisi žuvusių ištverme. Jie įrašomi į garsiųjų lakūnų eiles.

RYTOJ ŽUVĘ LAKŪNAI LAIDOJAMI

KAUNAS, liepos 19. — Žuvę lietuviai amerikiečiai lakūnai, Darius ir Girėnas, rytoj iškilmingai bus laidojami. Lai dotuvėse dalyvaus respublikos prezidentas, visi kabineto nariai, diplomatų korpusai ir kariuomenės dalys.

Gedulingos pamaldos įvyks Kauno bazilikoje. (Rytoj ir Chicago lietuviai turės gedulingas pamaldas. Čikagiečiai lietuviai tokiu būdu bendrai su Lietuva melsis už žuvusių mūsų tautos didvyrių sielas ir bendrai su visa tauta žuvusių liūdės).

Iš Vokietijos pranešta, kad žuvusių lakūnų vežamas paštas į Lietuvą nesunaikintas per katastrofą.

TAI TAUTOS KATAS-TROFA

KAUNAS, liepos 19. — Lietuvių amerikiečių lakūnų kap. S. Dariaus ir S. Girėno žuvmas Vokietijoje skaudžiai paveikė visą Lietuvą. Tai tautos katastrofa. Abu skaitomi tautos didvyriais. Gavusi žinią apie tą baisią nelaimę Lietuvos vyriausybė paskelbė tautos gedulo laikotarpį.

Kaunas buvo pasirėngęs la kūnus iškilmingai pasitikti. Vidunaktį prieš pirmadienį ministras pirmininkas J. Tūbelis su kitais kabineto nariais nuvyko į lėktuvų stotį, kur didžiausios žmonių minios laukė atvykstančių lakūnų. Ne paisant siaučiančios per naktį audros, minios išstovėjo iki išaušus, kada paskelbta apie įvykusią katastrofą.

ŽUVĘ LAKŪNAI PAIMTI Į KAUNĄ

SOLDIN, Pomeranija, Vokietija, liepos 18. — Atlantiką

perskridę lietuviai lakūnai kapitonas S. Darius ir S. Girėnas žuvo užpėreitą naktį Kuhamm miške, kada lėktuvas Lituanica pakliudė medžių viršūnėse.

Apskaičiuojama, kad lakūnai ore išbuvo apie 36 iki 38 valandų iki katastrofai įvyksiant. Jie praskrido daugiau apie 4,500 mylių. Ir apie 400 mylių beliko Kauną pasiekti.

Iš nelaimės vietos lakūnų lavonai atvežti ir laikinai paguldyti Soldino kapinių koplyčioje. Šeši fašistų partijos kareiviai pastatyti garbės sargybon. Lavonai atvežti vakar vakarą tik po to, kada autoritetai apžiūrėjo susikulusio lėktuvo liekanas ir surašė visus lakūnams priklausančius daiktus.

Oficialus ištyrimas rodo, kad lakūnai neturėjo kubiliukų nė lašo gazolino ir turėtų lėktuve gazolino atsargą sunaudoti. Spėjama, kad jie miške ne tolies matė aikštę, bet klaidingai nustatė senojo miško medžių aukštumą. Lėktuvas smogė į medžių viršūnes ir šakas ir susikūlė. Abu lakūnai žuvo staiga. Motoras nuo lėktuvo atplyšęs ir įsmigo žemėn. Susiekta, kad lakūnų nusileidimas buvo daromas ne dėl motoro neveikimo.

Lėktuvo griuvėsiuose rasta lakūnų kelionės užrašų knyga. Pradėta Chicagoj ir buvo tęsiama per Atlantiką iki Londono. Knyga rodo, kad iš New Yorko į jėdą nuskrido į Raged Harbor ir iš tenai per Atlantiką stačiai Airijos link ir Londono. Nuo ten užrašai nutraukti.

Kada vakar rasta lėktuvas susikūlęs, žviesia dar žibėjo ir laikrodžio čirbo ir rodė centralinį Europos laiką.

Šiandien iš Kauno atvyksta Lietuvos karininkų delegacija laivonų paimti. Planuojama paimti į Berlyną, ar Stetiną, o iš ten lėktuvu į Kauną.

Sveikiname Marijonų Vienuoliją 20 metų darbuotės Amerikoje sukakty

J. E. vysk. P. Būčys, Marijonų Vienuolijos Vyriausiasis Vadovas, atvykęs Chicagon 1931 m. iškilmių metu. Iš kairės į dešinę sėdi: kun. J. Jakaitis, kun. A. Petrauskas, a. a. kun. F. Kudirka, buvęs Am. Marijonų Provincijolas, J. E. vysk. P. Būčys, kun. L. Draugelis, kun. K. Matulaitis, kun. Pr. Skruodenis, Stovi. B. Ivanauskas, kun. J. Naviekas, kun. J. Mačiulionis, kun. Verehovski, kun. J. Paškauskas, kun. V. Tikuišis ir P. Martinkus.

Vietos aplinkiniai gyventojai giliai sujaudinti lakūnų žuvimu. Planuoja pastatyti akmenį, paminklą katastrofos vietoj — miške.

Susikūlusio lėktuvo suskaldyti sparnai dingę. Visas jų dalis žmonės išnešiojo atminimui. Fašistų kareiviai pastatyti lėktuvo liekanas saugoti.

Katastrofa, kaip spėjama turėjo įvykti tuoj po pusiaunakčio audrai siaučiant. Kuhamm apylinkės ūkininkai pasakoja, kad po pusiaunakčio jie girdėjo miške įvykusį kaž kokią nepaprastą trenksmą. Tik 7 val. ryto uogana valstietė išėjo miškan uogauti ir rado susikūlusį lėktuvą.

Stargardo, žemių rytų link nuo Soldino, gyventojai apie 11.30 naktį girdėjo lėktuvo skraidžiojimą. Lėktuvo negalėjo matyti ir manė, kad tai galėjo būti lakūnai amerikiečiai, nes kitoki lėktuvai naktimis per Stargardo apylinkę neskrinda.

Karaliaučiuje taip pat prieš vidunaktį girdėta lėktuvo motoro tratėjimas. Iš to daromi išvadai, kad lakūnai audros metu paklydo ir po apylinkes skraidė. Karaliaučiuje dar mėginta nežinomų lakūnų domę atkreipti. Paleistos rakietos į padanges. Bet lėktuvas dingo Lietuje.

IN MEMORIAM

L. Šimučio, "Draugo" redaktoriaus kalba, pasakyta vakar per radiją Peoples Furniture Co. valandą).

Ir vėl skaudus smūgis ištiko mūsų tautą. Ji šiandien apsidengus gedulo žydu. Visas civilizuotas pasaulis jai reikią užuojautos, nes drąsiame ir garbingame žygyje žuvo du tautos didvyriai — Steponas Darius ir Stasys Girėnas.

Skrisdami iš sunkiausiai laikais surinktų mūsų tautiečių aukų lėktuvu, padarę gražiausią aviacijos istorijoje rekordą, perkeliavę platųjį Atlantiką, nugalėję baisiausias okeano audras, miglas ir šalčius, padarę 4,500 mailių ir savo mylimosios tėvynės Lietuvos angoje savo galveles paguldė. Tai tragedija, kuri kiekvieno lietuvių sieloje sukėlė skaudų ir gily lūdesį, iš akių išspaudžia gaudžią ašarą.

Žinia apie baisiąją tragediją lyg žaibas trenkė į visą mūsų tautą, o ypatingai mus Chicago lietuvius, nes a. a. St. Darius ir St. Girėnas buvo iš mūsų tarpo. Mes juos gerbėme, mylėjome kaip ištikimiausius savo tautos sūnus, kurie savo gyvybę rizikavo, kad į pačias aukštumas iškelti lietuvių tautos garbę. Mes jais didžiavomės, jų pasiryžimą gyrene, kiek galėdami jiems padėjome.

Kada jie pakilo virš Atlantiko į pavojingą, bet garlingą kelionę, lyg saulė mūsų tautoje nušvito, mūsų krutinės kupiai prisipildė nuoširdžiausiais linkėjimais, kad tik jiems pasisektų, viso pasaulio žmonių akys juos lydėjo ir taip pat laukė, kas iš to išeis. Bet šiandien juodi debesys užtemdė tą saulę, (Tąsa 8 puslapyje)

20 METŲ MARIJONŲ DARBO AMERIKOJ SUKAKTUVĖS

Kunigų Marijonų kongregacija J. Valstybės mini 20 metų savo darbo sukaktuves. Apie tai plačiau rašoma kituose šio "Draugo" numerio puslapiuose.

Marijonų kongregacijos darbas šiame krašte lietuvių tarpe prasidėjo 1913 metais, atvykus į Chicago pirmiesiems trimis kunigams marijonams. Tai buvo kun. prof. J. Matulevičius (tuometinis vyriausias marijonų vadovas, paskiau g. arkivyskupas), kun. J. Kazakas ir kun. F. Kudirka (paskiau Amerikos marijonų provincijolas). Tais pačiais metais šių pionierių pastangomis įsteigtas Marijonų vienuolynas.

Kunigai marijonai atvyko Amerikon misijonieriauti. Pasirodė, kad be spaudos — rašto, neįmanoma tas tikslas siekti. Tad marijonai pradėjo pirmiausia leisti tikybinio turinio mėnesinį laikraštį "Tikyba ir Dora." Šiandien jis yra savaitinis "Laivas". O paskiau pasitaikė proga savo žinion paimti dienraštį "Draugą," kurs pasaulinio karo metu žadėjo jau užsidaryti. Šį dienraštį marijonai išgelbėjo ir nuo to laiko iki šiol jis yra jų žinioje. Marijonai dienraštį yra įdėję daug savo darbo, pasiaukojimo ir sveikatos. Šie blogi laikai kaip kitus laikraščius, taip ir "Draugą" smarkiai ištiko. Tai nėra kokia paslaptis. Tačiau laikai palaipsniui gerėja ir yra vilties, kad marijonams pasiseks jį ir vėl ant stipraus ekonominio pagrindo pastatyti.

"Draugas" — vienatinis katalikiškas lietuvių išeivijoj dienraštis yra labai reikalingas. Jei kas abejojti apie jo reikalingumą, tegul dirsteliai ir tas milžiniškas mūsų tautiečių minias, kada jos, kokiai progai pasitaikius, kruvon sutraukiamos. O lietuvių yra daugybė ne tik Chicagoj, bet ir kituose didžiuliuose miestuose, kur yra didieji pramonės centrai. Jie visi reikalingi katalikiško dienraščio. Šiandien gyventi be dienraščio yra lygu būti kurčiam ir apie nieką negalvojančiam, neturinčiam kultūros, nė patrijotinių jausmų.

Kaip iki šiol, taip ir toliau dienraščio "Draugo" likimas priklausys nuo geriamųjų šio krašto mūsų kunigų ir nuo visuomenės. Mūsų kunigai supranta "Draugo" reikalingumą, tad jie ir ragina lietuvius, kad dienraštį užsisakytų, skaitytų ir tarp kitų jį platintų.

Dienraštis "Draugas," tiesą pasakius, nepriklauso marijonams, bet lietuvių katalikų visuomenei. Marijonai jį tik savo žinioje turi. Marijonai per jį veda misijonieravimo darbą. Kas šį darbą remia, kas "Draugą" užsisako ir platina, tas padeda marijonams apaštalavimo darbe. O šis darbas ištikrųjų labai kilnus. Pats Šventasis Tėvas įpareigoja visus katalikus šį darbą dirbti.

Minint šias sukaktuves, Amerikos lietuvių katalikų visuomenė yra kviečiama kunigams marijonams gebėti jį pastangose. Tas bus marijonams brangus atlyginimas už jų atliktus ir numatomus atlikti toį srity darbus. Bus Dievi garbė ir mums visiems nauda.

LIETUVOS PREZIDENTO UŽUOJAUTA DARIAUS IR GIRĖNO GIMINĖMS

Iš Lietuvos per atstovą p. B. K. Balutį žuvusių lakūnų Dariaus ir Girėno giminėms prisiųsta Lietuvos prezidento užuojauta. Šią užuojautą giminėms įteikė Lietuvos konsulas Chicagoj.

Štai prezidento užuojautos tekstas:

"Daug drąsulių mėgina perskristi Atlantiko vandenyną. Daug jų žuvo jo bangose. Tik ne daugeliui pavyko nugalėti oro erdves tarp Europos ir Amerikos žemių. Tarp tų ne daugelio drąsulių yra ir jų sūnūs. Deja, nugalėję Atlantą, nematė, kad nelaimė laukia jų netoli Tėvynės sienų. Lietuvos vyriausybė kartu su visa tauta liūdi dėl traagiškos didvyrių mirties ir reikią širdingiausią užuojautą. Tesuramina jų viltis, kad jų didvyriškas žygis yra įrašytas Lietuvių Tautos širdyje ir amžiais bus gyvas. Jų didžio žygio nepamirš Tėvynė, kurios garbei paaukojo savo gyvybes. Antanas Smetona, Respublikos Prezidentas."

ŽUVUSIŲ LAKŪNŲ LAVONAI PAIMTI Į KAUNĄ

(Per Chicago konsulatą).
"Liepos mėn. 18 d. popiet žuvusių lakūnų kūnai sudedami iš Berlyno atvežtuosna karstuosna. Liepos 19, 8 val., Aeroklubo atstovų ir pasiuntinybės narių su Lietuvos atstovo pavaduotoju Dymša priėmė, tautinėmis vėliavomis apdengti karstai lydimi bus iškilmingai, 10 val. bus atvežti Stettiną, kur lauks trimotorinis lėktuvas, kuris startuos 11.30. 14 val. lėktuvas bus Karaliaučiuje. 16 val. Kauno aerodrome, kur žuvusius didvyrius sutiks vyriausybė ir visuomenė ir palydės bazilikon. Liepos 20 pamaldos bazilikoje, kurias laikys arkivyskupas. Iš bazilikos bus lydimi Kauno kapuosna, kur lakūnai bus laikinai padėti kapinių koplytėlėje, kol bus pastatytas rusys paminklas. (Elta).

KAUNO LAKŪNŲ GILDIA STATYS ŽUVUSIEMS PAMINKLĄ

KAUNAS, liepos 19. — Kauno lakūnų gildija nusprendė čia pastatyti paminklą žuvusiems lietuviams amerikiečiam lakūnam, kap. S. Dariaui ir S. Girėnui.

ORO STOVIS CHICAGO IR APYLINKĖS

— Šiandien numatomas lietus; kiek vėsiu.

Šį "Draugo" numerį dedikuojame paminėjimui 20 metų Marijonų Kongregacijos darbuotės Amerikoje.

"DRAUGAS"

Išleis kasdien, išskyrus sekmadienius

PRENUMERATOS KAINA: Metams — \$6.00, Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Europoje — Metams \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Kopija 55c.

DIENOS KLAUSIMAI

UŽ KRISTŲ IR BAŽNYČIĄ

I nežinomą Amerikos šalį, į naują darbą paskubomis rengėsi pirmieji Marijonai misijonariai. Kai pasibaigė Friburgo (Šveicarijoje) universitete darbas, atnaujintos Marijonų Vienuolijos vyriausias vadovas kun. J. Matulevičius paskyrė važiuoti į Čikagą du kunigų: F. Kudirką ir Jul. Kazaką. Jiedu turėjo pradėti Amerikoje Marijonų vienuolijos atžalą. A. a. Čikagos arkivyskupas Quigley prisiuntė į Friburgą Marijonams nuosirdų kvietimą. Išsirengia misijonariai į Ameriką. Juodu palydi pats vienuolijos generolas — kun. Jurgis Matulevičius. Atplaukia, išlipa laisvės šalyje, atvyksta į didį darbą. Tai įvyko liepos 19 d. 1913 m. Taigi, lygiai prieš 20 metų. Tą sukaktį minint, norėtume vien bendraisiais bruožais atvaizduoti išganingą Marijonų veikimą Amerikoje lietuvių ateivijos tarpe.

Pradžią sunki. Darbo pasirodo daug, o darbininkų mažai. Arkivyskupas Quigley, arčiau pažinęs kun. F. Kudirką, paveda jam sutvarkyti apirusius santykius šv. Mykolo parapijoje. Savo gera širdimi, taktu ir darbštumu, Dievo padedamas, sutvarko į nesupratusius patekusią parapiją, įkuria ten pirmą Marijonų Vienuolijos naujokyną, pradeda priiminėti pasišventėlius jaunuosius į tą darbą, kurio negali padaryti kunigai. Steigia savo spaustuve. Pradeda leisti mėnesinį laikraštį "Tikybą ir Dora", suorganizuoja knygų leidimo ir platinimo draugiją, pats važinėja į misijas, rūpinasi dvasiniais Sėsėrų Kazimieriečių reikalais. Į talką parsikviečia kun. V. Kulikauską. Įstoja į marijonus kun. Pr. Meškauskas, kun. Pr. Serafinas.

Tais laikais buvo kilę žymių nesupratimų Aušros Vartų parapijoje. Arkiv. J. Mundein prašo kun. F. Kudirkos pagelbėti žmonėms susitvarkyti. Naujas darbas. Ačiū Dievui, bendromis visų pastangomis greit sugrįžo ramybė, sutikimas ir pasitikėjimas.

I bekylančią Marijonų vienuolijos atžalą su didele viltimi ėmė krypti ateivijos vadų širdys. Buvo sunkūs laikai. Dienraštis "Draugas" buvo prasiskolinęs. Bendrovė nebuvo sutarimo, neturėjo tinkamo nei administratoriaus, nei redaktoriaus. O tuo tarpu į Ameriką buvo atvykęs kun. P. Būčys. Būtinai norima pavesti Marijonams tvarkyti "Draugą" bendrovę, išgelbėti dienraštį. Eina sunkios derybos. Marijonų medžiaginės jėgos mažos. Nori tvarkyti savo vienuolinį gy-

venimą, apmokėti savo skolas. Bet ir čia Marijonams tenka nusileisti. J. E. kard. J. Mundein prašo Marijonų imti "Draugą", nes bendrovė buvo tada skolinga vyskupijos kurijai daugiau 10,000 dolerių. Žuvus bendrovei jie būtų žuvę kaip ir kitų skolintojų pinigai. Sudaryta nauja sutartis, perimta bendrovės vadovybė. Marijonų Vienuolijai šis darbas buvo sunkiausias. Karo metu pabrangus popierai, tekdavo primokėti prie kiekvieno egzemplioriaus. Prenumeratos neužteko. Skolos nelaukia. Kai tik apmokėta Kurijai, pradeda smarkiai reikalauti grąžinti skolas tie, kurie prie sutarties žadėjo jų nereikalaus. Ilgius metus. Marijonams skolos padaugėjo, bet užtat bendrovės skolininkai sumažėjo, pasidarė pakenčiamiau.

Karo audros praūžus, Amerikos Marijonai parsikviečia į misijų darbą ir sau į pagalbą iš Lietuvos kun. P. Andziulį, kun. A. Cikoto, kun. K. Rėklaitį, kun. I. Česaitį, kun. K. Matulaitį, kun. J. Vaitkevičių, kun. L. Draugelį, kun. A. Bublį, kun. A. Petrauską. Jie, tiesa, mainosi. Pabūna kurį laiką — porą — tris metus, kiti ilgiau ir vėl grįžta į Tėvynę. Pas Marijonus įstoja nauji kunigai: J. Navickas, J. Jakaitis.

Įkurtame Marian Hills naujokyne ir kolegijoje baigę mokslus klierikai eina kunigų mokslus Seminarijose. Stoją į darbą jaunieji kunigai: kun. J. Mačiulionis, kun. Br. Vitkus, kun. Ad. Jeskevičius, kun. Pr. Skruodenis.

Darbai

Nuolat augdama Marijonų Vienuolija Amerikoje pamažu plėtė savo darbo sritis. Pirmiausia teko dirbti parapijose. O ir dabar Marijonai patarnauja Rockforde, Kenoshoje ir Chicagoje. Greta imtasi platinti knygas, leisti laikraščius. Išgelbėtas dienraštis "Draugas", leidžiamas savaitraštis "Laivas". Su misijomis, Dievo žodį skelbiant, marijonai aplankė beveik visas lietuvių parapijas J. Am. Valstybėse. Kiek galėdami padėjo centralinėms katalikų organizacijoms, labdarystei ir vietos draugijoms. Marijonai įkūrė Marian Hills kolegiją ties Čikaga ir Marianopolio kolegiją, Thompson, Conn. Ji yra registruota Kolegija Connecticut valstybėje.

Praėjo dvidešimt darbo metų. Iš mažo būrelio išaugo, Dievui laiminant, didelis pasišventėlių būrys dirbti už Kristų ir Bažnyčią. Pereitais metais Amerikos Marijonai turėjo 12 kunigų, 47 klierikus, 10 pasaulinių brolių, 12 naujokų, 24 bandinius ir 2 pagelbininkus, gyvenančius Vienuolijoje, viso 107 nariai. Vien tik Romoje eina mokslus 15 klierikų iš Am. Marijonų Provincijos. Kiti — kitur. Galime laukti, jog padaugėjus darbininkų skaičiui, Amerikos Marijonai per sekančius 20 metų įneš į lietuvių kultūrinį ateivijos gyvenimą naujų vertybių, naujų darbų, padėdami, kaip lig šiol, katalikų visuomenės veikėjams ginti ateiviją nuo pakrikimo ir ištautėjimo.

"DRAUGAS" TĖVŲ MARIJONŲ RANKOSE

Rašo: Kun. J. Mačiulionis, M.I.C.

Visi lietuvių katalikiški laikraščiai Amerikoje yra daug prisidėję prie sukurimo lietuvių įstaigų: bažnyčių, mokyklų, kolegijų, akademijų, lietuviško ligonbučio ir daugybės kitų biznio įstaigų. Bet "Draugas" išleidamas kasdien jau per 17 metų turbūt daugiausia yra parėmęs kaip mūsų religines taip biznio įstaigas. Dieninį laikraštį išleisti ir daug didesnės grupės už lietuvių tautą nepajėgia. Dienraščiai reikalinga įdėti daug darbo ir jėgų.

Mūsų dvasiškija, suprasdama naudinamą dienraščio, dėjo visas savo pastangas, kad katalikiška dienraštis įkūnyti. Per dideles pastangas ir nuosirdų pasiaukavimą mūsų dvasiškios Amerikoje lietuvių katalikai 1916 metais susilaukė laimės savo dienraščio. Tiesa, buvo tik bandymai ar nuolatos pasiseks dienraštį išleisti. Pasisekė ir jau 17 metų kaip "Draugas" išleis kasdien ir Amerikoje lietuvių katalikų visuomenė gali pasididžiuoti, kad yra pralenkus daug činės tautos su savo dienraščiu.

"Draugo" išleidimas kasdien per 17 metų priklauso nuo trijų dalykų: pirmia, nuo lietuvių dvasiškios, kuri įkūrė dienraštį ir kolimė rėmė per visą laiką; ant-

ra, nuo lietuvių katalikų visuomenės, kuri dvasiškios paraginama prisidėjo labai daug prie dienraščio palaikymo; trečia, nuo Tėvų Marijonų Kongregacijos, kuri savo vienuolijos jėgas 1918 metais pakreipė prie mūsų dienraščio "Draugo", paimdami lietuvių katalikų dienraštį į savo rankas.

Per 15 metų Tėvų Marijonų Kongregacija statė savo vienuolijos darbščiausias žmones į mūsų lietuvių katalikų dienraštį. Kas neatsimena J. E. Vyskupo P. Būčio, Marijonų Generolo gražių editorialų? Kas užmirš Marijonų Provincijolo kun. V. Kulikausko valdymo laikus, kada jis dienomis ir naktimis savo jėgas dėjo ir stumė stūmė dienraščio reikalus pirmyn? Apart šių dviejų atsižymėjusių katalikų visuomenės darbuose, kas nežino kiek naudos ir gero yra padarę "Draugui" kiti Marijonų kunigai ir broliai?

Depresijos laikams užėjus visi laikraščiai tą labai atjaucia ir kaip kuriems net savaitraščiams yra sunku existuoti, o juo labiau dienraščiams, visgi mūsų katalikų dienraštis, remdamasis ant dvasiškios palankumo ir lietuvių katalikų visuomenės paramos ir kooperavimo, tikimės, bus paskutinis iš visų lietuvių dienraščių išeiti rečiau negu kasdien. Marijonų Kongregacija, tikimės, dės visas savo didžiausias pastangas išlaikyti katalikų dienraštį.

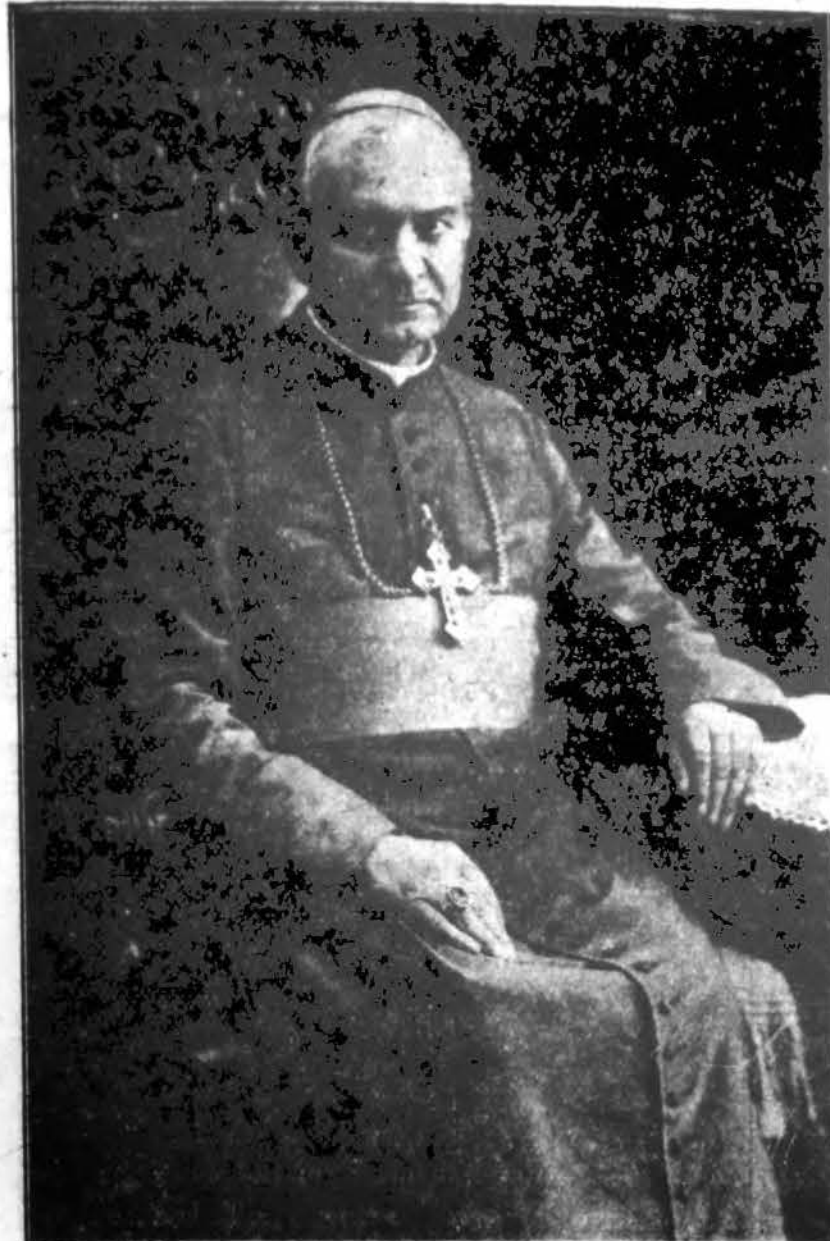
Zvelgiant atgalios į tuos 15 praėjusius metus, matome, kad Čikagos, Detroito

ir Pittsburgo apylinkės yra tvirtai susiorganizavusios. Čikaga visuomet buvo, nuo pat "Draugo" atvykimo į Čikagą gerai suorganizuota; Detroit jau antri metai kaip susiorganizavo; Pittsburgas tik pirmus metus baigia gražaus savo veikimo per dienraštį "Draugą." Šis darbas organizavimo, mano nuomone, turėtų pasiekti visus lietuvių Amerikoje centrus. Lietuvių dienraščio plėtimasis žiniomis visi ir visur lietuvių Amerikoje turėtų pasinaudoti.

Užėjus depresijos laikams nesinori lietuvių katalikų visuomenės per daug spausti spaudos reikalais, bet nuo mirties reikalinga gintis iš paskutiniųjų. Kad mūsų lietuvių tauta Amerikoje jau yra apmirusi, tą mes visi žinome. Tik dienraštis su įvairiomis ir plačiomis žiniomis gali tokius apmirusius lietuvių iš tos nelaimės išgelbėti. Taigi ar leisime, kad dalis mūsų lietuvių katalikų numirtų, ar mes stosime į pagalbą savo dienraščio ir padėsime visus lietuvių centrus suorganizuoti, kad tos nelaimingos mirties epidemija plačiau neįsiskverbtų į lietuvių katalikų gyvenimą.

Tėvų Marijonų tikslas atvykimo į Ameriką buvo misijonieriai. Pirmiausia sakyti pamokslus bažnyčiose. Bet kada žmogus yra jau taip atšalęs, kad tingi nueiti į bažnyčią pasiklausyti misijonieriaus pamokslų, katalikų dienraščio sekmingiausia galima misijų tikslą atsiekti.

J. E. ARKIVYS. JURGIS MATULEVIČIUS

J. E. Arkivyskupas Jurgis Matulevičius gimė 1871 m. bal. 23 d., Orinų kaime, Marijampolės parapijoje. Išvestas kunigu 1898 m., gruodžio 19 d. 1918 m. lapkr. mėn. paskirtas Vilniaus vyskupu. Apaštalių Sosto vizitatorium pas-kirtas 1926 m. Mirė 1927 m. sausio 27 d., Kaune.

MARIJONŲ KONGREGACIJOS AMERIKOS PROVINCIJOS NAMAI IR MISIJOS

CHICAGOS NAMAS: 2334 S. Oakley Ave., a) Aušros Vartų parapija, b) "Draugas" dienraštis, c) "Laivas" savaitraštis.

MARIAN HILLS NAMAS, Hinsdale, Ill.: Novicijatas. THOMPSONO NAMAS, Thompson, Conn.: Marianapolis — Lietuvių Kolegija.

WASHINGTONO NAMAS, 721 Lawrence St. N. E.: Novicijatas.

KENOSHA MISIJA, 5108 — 7th Ave.: Šv. Petro parapija. ROCKFORDO MISIJA, 1534 S. West St.: Šv. Petro ir Povilo parapija.

GRAŽIOS IŠKILMĖS MARIAN HILLS, ILLINOIS

Užbaigę aštuonių dienų rekolkeijas, Tėvų Marijonų aušriniai liepos 15 ir 16 d. turėjo labai gražias priėmimo ir naujokyną ir įžadų padarymo iškilmes.

Liepos 15 d., vakare, buvo Sekančią dieną, Marijos Ka naujokų priėmimas. Kopyčia Iho Karmelio šventėje buvo įbuvo gražiai išpuošta, altorius įžadų padarymo iškilmės. 9 val. gelėmis papuoštas. Kun. Juo- ryto Mišias laikė namų vyres-

zapas Mačiulionis, M. I. C., buvo celebrantas. Sekantieji buvo priimti. Jonas Zebrys, Hinsdale, Ill.; Jonas Sinkievičius, Lawrence, Mass.; Vincas Grakoleckas, Tėvų Marijonų aušriniai, Du Bois, Pa.; Mikas Rėtiniai liepos 15 ir 16 d. turėjo labai gražias priėmimo ir naujokyną ir įžadų padarymo iškilmes.

Sekančią dieną, Marijos Ka naujokų priėmimas. Kopyčia Iho Karmelio šventėje buvo įbuvo gražiai išpuošta, altorius įžadų padarymo iškilmės. 9 val. gelėmis papuoštas. Kun. Juo- ryto Mišias laikė namų vyres-

DIDŽIAI GERB. KUN. F. KUDIRKA.

Didžiai Gerb. Kun. Feliksas Kudirka, gimė liepos 27 d. 1870 m., Nemirių kaime, Griškabūdžio parapijoje. Išvestas kunigu balandžio 14 d., 1894 m. Mirė 1932 m. kovo 24 d., Čikagoje.

MININT 20 METŲ MARIJONŲ KONGREGACIJOS DARBUOTĘ AMERIKOJE

1913 m. liepos 19 d. J. E. Arkivyskupas Jurgis Matulevičius, Kun. Felik. Kudirka, Kun. Julius Kazakas iš Friburgo atvyko Ameriką ir, Čikagos Arkivyskupo leidžiamai, įsteigė Marijonams namus. Tais pat metais čia buvo įsteigtas ir novicijatas. Amerikos lietuvių katalikai, matydami Marijonų sekmingą veikimą, 1918 m. pavedė jiems leisti "Draugą."

nysis kun. B. Vitkus, M. I. C., ir tuojau po Mišių kun. J. Mačiulionis, M. I. C., priėmė apžadininkus. Sekantieji pirmą kartą padarė įžadus: Antanas Ignotas, Waterbury, Conn.; Pranas Aukštakalnis, Donakson, Pa.; Jonas Šaulys, Waukegan, Ill.; Stasys Misiukevi-

KUN. J. KAZAKAS, M.I.C.

Kun. J. Kazakas vienas iš trijų pirmųjų Marijonų atvykusių Ameriką.

čius, Kingston, Pa.; Juozas O. verka, Detroit, Mich.; Stasys Grafas, Pittsburgh, Pa. Tą pačią dieną atnaujino įžadus kl. Eduardas Kubaitis, M. I. C., Huntley, Ill., ir brolis Andrius Steponavičius, M. I. C., Chicago, Ill.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

MARIJONAI AMERIKOJE

Liepos 19, 1913 į Ameriką atvyko arkivyskupas Jurgis Matulevičius, kun. Feliksas Kudirka ir kun. Julius Kazakas. Jie įkūrė Marijonų Vienuolyną Čikagos mieste.

Kaip žinoma, pradžia yra visuomet sunki. Bet Tėvai Marijonai nežinūrė visų sunkumų ėmė sukauso darbo. Jie turėjo mažai darbininkų, o darbo buvo daug. Visa tai jie darė su kantrumu ir viltimi, jog dirbant su Dievu viskas yra galima. Dievas tikrai pagelbėjo Marijonų darbus.

Marijonams Amerikoje jau sukanka 20 metų. Matome kokią didelę pažangą jie padarė į tą trumpą laikotarpį. Kada vienuolija pradeda plėstis ir augti, tai ir jų darbai bei užsiėmimai dauginasi. Ir štai šiandien Marijonai užima parapijas, duoda misijas bei rekolkeijas, jie stengiasi užimti mokytojų vietas, rašyti bei leisti knygas ir laikraščius.

Tėvai Marijonai Čikagoje turi didelę našą ant savo pečių leiddami "Draugą" ir "Laivą". Jie mažai turi pagalbos. Keli jaunuoliai pasiaukavo Dievui tarnauti, ir tapo broliais ir pagelbsti "Draugą" ir "Laivą" išleisti. Taip pat prie šių laikraščių prisideda ir pasauliečiai paremdami šį darbą įvairiais būdais.

Pirmoji Amerikos Lietuvių Kolegija buvo įkurta 1925 m. — Sekančiais metais

pavasary 1926 m., liepos pradžioje, Ameriką atvykęs Arkivyskupas Matulevičius, uždėjo savo antspaudą įkurdamas pirmą Lietuvių Kolegiją. Pirmieji Lietuvių Kolegijos alumnai buvo šeši jaunuoliai. Iš jų jau trys yra kunigai ir vienas jau daktaras Romoje ir bus neužilgo įšventintas kunigais. Štai jau Marian Hills vaisiai pradeda rodytis. Tikimės, kad su laiku Marijonai susilauks daugiau savo darbininkų ir tuomet galės plačiau dirbti lietuvių žmonių tarpe ir visus aprūpinti.

Marian Hills Kolegija pradėjo pildytis, vietos vis mažėjo. Mat daugumo mokinių atvykdavo iš rytinių valstybių ir vakarus mokyti. Tas visai būdavo be reikalo taip toli važinėti. Buvo nutarta, ieškoti erdvesnių kambarių ir vietos kur nors rytuose. Tam tikslui kun. Jonas Jakaitis buvo įgaliotas naują vietą nupirkti. Tas jam labai gerai pavyko. Dabar Marijonai gražiai gyvena Thompson, Conn. Kolegija buvo pavadinta pirmiau St. Marys College. Bet ji buvo neseniai inkorporuota ir valstybės pripažinta kaip tikra kolegija. Vardas skirtas MARIANAPOLIS COLLEGE.

Kun. Pr. Skruodenis, M.I.C.

Kun. Pr. J. Vaitukaitis

MININT 20 METŲ MARIJONŲ KONGREGACIJOS DARBUOTĘ AMERIKOJE Tėvai Marijonai

ŠIS - TAS IŠ TĖVŲ MARIJONŲ PRAEITIES

Tėvai Marijonai, kas jie per vieną mūsų visuomenę yra gerai žinomi. Jų istorija garsi ir garbinga nuveiktais darbais Dievo garbei, Bažnyčios ir Tėvynės gerbimui. Užteks tik keliais bruožais paminėti žymesnius jų gyvenimo bruožus. Tėvų Marijonų vienuolijos pradžia siekia septynioliktą šimtmetį. Ji buvo įsteigta 1670 metais. Aštuonioliktame šimtmečiu vienuolija išsiplėtė įvairiose šalyse, kaip Lietuvoje, Lenkijoje, Italijoje, Ispanijoje ir Portugalijoje.

Lietuvoje Tėvai Marijonai užėmė plačią dirvą, turėdami savo vienuolynus Marijampolėje, Sasnavoje, Igliaukoje, Slabadoje — Miroslave ir Jonavoje. Pati žymiausia jų darbuotė dirva buvo Marijampolėje ir jos apylinkėse. Netoli dviejų šimtų metų Tėvai Marijonai buvo Marijampolės švėtetėjai. Kuomet 1864 metais Rusų valdžia panaikino visus Marijonų vienuolynus Lietuvoje ir Lenkijoje, tepalikta tik Marijampolės vienuolynas, kurio liko sutalpinę visų kitų vienuolynų nariai. Čia buvo įsteigtas generalinis namas. Tolimieji Pietų Europos kraštai, atskirti nuo centro militarine Rusų siena, nuslopo ir pagaliau išnyko. Teliko vienas generalis vienuolijos namas Marijampolėje.

Metams slenkant, Marijampolėje teliko vos trys vienuoliai. Rusų valdžia neleidė naujų kandidatų priimti į vienuoliją. Išrodė, kad tam Marijampolės vienuolynui, kuris tiek daug gero padarė Lietuviai, taip pat bus lemta žlugti. Tačiau, Dievo Apraizda kitaip skyrė. Atsirado garbingas vyras, kuris atgaivino žustančią Marijonų vienuoliją. Tai buvo arkivyskupas Jurgis Matulevičius. Jis Sv. Tėvui laimiant, pertvarkė garbingos vienuolijos įstatus, kuriais ji galėtų gyvuoti prie žiaurios Rusų valdžios. Po to arkivyskupas Matulevičius surinko apie save žymų skaičių prakliniausių Lietuvos kunigų, kurie tapo Marijonų vienuolijos nariais Marijampolėje. Tai įvyko 1909 metais. Ir Tėvai Marijonai pradėjo iš naujo gyvuoti.

Tėvų Marijonų darbuotė Amerikoje 1913—1933 m.

Kadangi Tėvų Marijonų gyvenimas prie Rusų valdžios buvo labai apsunktintas, tai jo atgaivintojas tuomet dar kun. prof. Jurgis Matulevičius išvyksta į Friburgą, Šveicarijoje, ir čia atidaro vienuolyną naujokams priimti. Svarbu žinoti ir žymėtina, kad 1913 metais kun. prof. J. Matulevičius atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes kartu su kun. F. Kudirka ir kun. J. Kazaku, ir Chicagos (Ill.) mieste

Marijonų nenuilstomų darbų vietas, tai Amerikos Lietuvių Bernaičių Kolegija, Hinsdale, Ill. ir Sv. Marijos Kolegija, Thompson, Conn.

Kolegijos pradžia ir išsiplėtimas

Jei lietuviai katalikai Amerikoje būtų įsikūrę kolegiją prieš 25 ar daugiau metų, tai mums šiandien nereikėtų susirūpinti rytojumi, nes turėtume čia gimusių ir išauklėtų tautinių-religinių atžvilgiais šviesuomenės, kuri sulaukė mūsų išsivijimo jaunimą nuo visiškojo ištautėjimo, važuotų to jaunimo darbuotėje ir saugotų lietuvišką dvasią.

A. L. R. K. Federacija pirmutinę pradėjo rūpintis sukurti jaunimui kultūrinę mokslo įstaigą. Susirado ir pagalbininkų ir prietelių. Visi žiūrėjo į Tėvus Marijonus, kaip vienintėlius Lietuvių Bernaičių Kolegijos vadus. Tėvai Marijonai negalėjo tuomet imti ant menkų savo pečių tokios didelės pareigos, nes jų pajėgos buvo karo išblaškytos įvairiuose kraštuose. Tačiau, pasibaigus karui ir visuomeniam gyvenimui susitvarkius, toji Federacija, matydama Tėvų Marijonų stiprėjimą, pradėjo savo kongresuose reikšti vilties, kad Tėvai Marijonai imtųsi šitą sunkų kūrybos darbą ir savo rankas.

Ir Tėvai Marijonai pradėjo iš palengvo ir atsargiai ruošti šiam svarbiam ir kultūriniam darbui. Visų pirma jie nusipirko netoli nuo Chicagos miesto, 18 anglišku mailių atstume 220 akrai žemės ir įsteigtą nuosavybę pavadino Marijos Kalneliais, o angliškai — Marian Hills. Sutvarkę ūkį, jie pastatė pirmutinius aukštųjų mokyklų rūmus. Tai taip įsikūrė pirmutinė Lietuvių Bernaičių Kolegijos užuomazga. Vardas naujai mokslo įstaigai duotas: Marian Hills College, Hinsdale, Ill. 1925 metų rudenį pasireiškė naujos mokyklos gyvavimas. Pradžioje manėta, kad toksai sunkus ir milžiniškas darbas spėdami neišsivystys. Apraizda parėdė, kad visas vyktų Dievo garbei. Susirado ir kandidatų kilnim idealui vienuolyniame gyvenime ir pastatyti nau-

mai buvo pilni. Pirmiausiai reikėjo prisitaikyti mokytojų, kurie tą kolegijos vystymosi darbą tęstų toliau. Ir pirmieji jaunikačiai pasišventė likti Tėvų Marijonų kongregacijos nariais ir ruošti į kolegijos profesorius.

Kai 1926 metų pavasarį atvyko arkivyskupas Jurgis Matulevičius, vyriausias Tėvų Marijonų vadas ir kun. prof. P. Būčys, arkivyskupas ne tik užgyrė pradėtą praklinų darbą, bet ir oficialiniu būdu uždėjo savo aukštos valdžios antspaudą. Tokiu tai būdu liepos mėnesio pradžioje 1926 metais buvo įkurta Amerikos Lietuvių Bernaičių Kolegija.

Arkivyskupas Jurgis Matulevičius su teikė labai daug gero mūsų išsivijai, pakeldamas žmonių dvasią, sustiprindamas juos tikyboje ir tautybėje. Gi svarbiausias Jo Ekscelencijos nuopelnas yra Lietuvių Bernaičių Kolegijos įsteigimas. Jis aurodė naują darbo kelią ir tą dvasią, kurioje turi būti auklėjami tikybos ir tautos gynėjai. Gilus tikėjimas, ryški tautos meilė ir pačių savęs pasiaukojimas artimo gerovei turi būti naujos auklėjimo įstaigos obalsis. Jis nustatė tos kolegijos mokslo eigą, atitinkamą visiems šios šalies reikalavimams. Jis parinko ir mokytojus, paskirdamas kunigą Dr. Joną Navicką naujos kolegijos direktorium. Tai kolegijai liko pavesta įgyvendinti pirmųjų mūsų darbuotojų svajonę: sukurti moralinę jėgą, kuri rors dalinai išlaikytų tautos dvasią mūsų išsivijoje.

Lietuvių Bernaičių Kolegija augo ir plėtojosi. 1931 metų vasarą sukako penki kolegijos oficialus gyvavimo metai. Per tą laiką baigė kolegijos mokslą daug jaunuolių, kurie šiandien lanko ar baigia šios šalies ir užsienio universitetus. Jų tarpe esama ir universitetus jau baigusiu Doktoro laipsniais. Šitie gražūs daviniai teikia skaisčios vilties laimingesniam rytojui mūsų išsivijoje.

Per penkerius metus mokinių skaičius tiek paugo, kad buvo reikalinga įsigyti didesni ir erdvesni kolegijos rūmai. Kadangi didžiama kolegijos mokinių yra kilę iš Rytinių valstybių, todėl ir nutarta Rytuose įsigyti kolegijai atitinkamą vietą, kurią kun. Jonas J. Jakaitis su kitais kunigais surado ir nupirko. Tokiu tai būdu Amerikos Lietuvių Bernaičių Kolegija šiandien jau turi du skyrius: Marian Hills College, Hinsdale, Ill. ir St. Marys College, Thompson, Conn.

Švč. Marijos Kolegija.

Rugsėjo 8 dieną, 1931 metais, Jo Ekscelencija vyskupas Petras-Pranciškus Būčys, Marijonų Kongregacijos Generolas ir Olimpijos vyskupas, iškilmingai pašventė šventčiausios Panos Marijos garbei naują Lietuvių Bernaičių Kolegiją, Thompson, Conn. Naujai kolegijai paskirtas direktorius kun. Dr. Jonas Navickas, buvęs Marian Hills Kolegijos direktorium. Jam į pagalbą stojo šeši mokytojai, kurių tarpe ir šie kunigai: J. J. Jakaitis, Br. Vitkus, J. Vaitkevičius ir k.

Po naujos kolegijos pašventinimo iškilnių atidaryta pilnoji Kolegija, Thompson, Conn., atsiradus užtektinam mokinių

skaičiui. 1932 metų rudenį mokinių skaičius dvigubai buvo didesnis, negu pradžioje. Pasitikima, kad šių 1933 metų rudenį mokinių skaičius didžiai pagausės. Naujai Lietuvių Švč. Marijos Kolegijai vieta yra labai graži, daili, patogė; tarp sodų ir miškelių aukštų medžių ji yra paslėndusi gamtos grožybėse.

Nūgi, Lietuvius katalikus apima didelis džiaugsmas, jog po tiek triūso ir po tiek rūpesčių, pagaliau susilaukė lietuvių ir tautybės saugojimo švėtetų mūsų išsivijoje.

Dideli nuopelnai priklauso Tėvams Marijonams, kurie dideliu pasišventimu dirbo ir neliauja dirbė Lietuvii išsivijai. Jie ne tik stiprina ir tvirtina mūmų tikybą ir tautybę, bet ir prirengia visuomenės vadus, kurie vairuotų mūsų tautinių kultūrinį gyvenimą ir apsaugotų nuo ištautėjimo Lietuvii išsivijos likimą.

Džiaugsmu prisipildo mūsų visų širdys, pažvelgus rytojui, kurs žada tiek daug šviesuomenės, pasiaukojusios dirbti ir gyventi tautos garbei, mūsų naudai ir Tėvynės gerovei.

Šiandien Tėvai Marijonai žengia plačią vagą pirmyn. Švč. Marijos Kolegija, Thompson, Conn., skaitoma viena iš geriausių Jungtinių Amerikos Valstybių. Čia ne vien mokslas aukštai stovi, bet ir pats jaunikačių auklėjimas žymiai sutvarkytas. Kaip senovėje, taip ir mūsų laikais Tėvai Marijonai yra ne vien Pašėsupio krašto, bet kartu ir mūsų išsivijos švėtimo skleidėjai. O kadangi šiais 1933 metais išpuola lygiai 20 metų sukaktis, kai Tėvai Marijonai kilnią ir išganingą darbuotę pradėjo mūsų Tautos išsivijoje, pagerbkime juos, dėkime pastangas jiems prigelbėti, ir — visu kuom remkime Tėvus Marijonus praklinioje ir šventoje jų pasiuntinybėje mūsų išsivijos ir Tėvynės naudai, Bažnyčios gerbimui ir Dievo garbei.

SVEIKA MARIJA

Iš Kun. A. Stolz'o Raštų

Lietuviškai parašė

Kun. Antanas Petrauskas, M. I. C.

Ar myli Mariją? Ar nori apie Ją pasiskaityti gražių skaitymų? — Jei myli ir nori apie Ją daug — daug gražių dalykų išgirsti, tai būtinai pasiskaityk ką tik išėjusią iš spaudos knygą vardu "SVEIKA MARIJA!"

Knyga turi 200 puslapių rašto, 8 didelius ant gražios popieros švč. Marijos ir Jėzaus paveikslus.

Knygos kaina, imant po vieną 35c.

"LAIVAS"

2334 So. Oakley Ave.,
Chicago, Illinois.

GARSINKINTS
"DRAUGE"

Didžiai gerb. kun. V. Kulikauskas, M. I. C., Amerikos Marijonų Provincijolas.

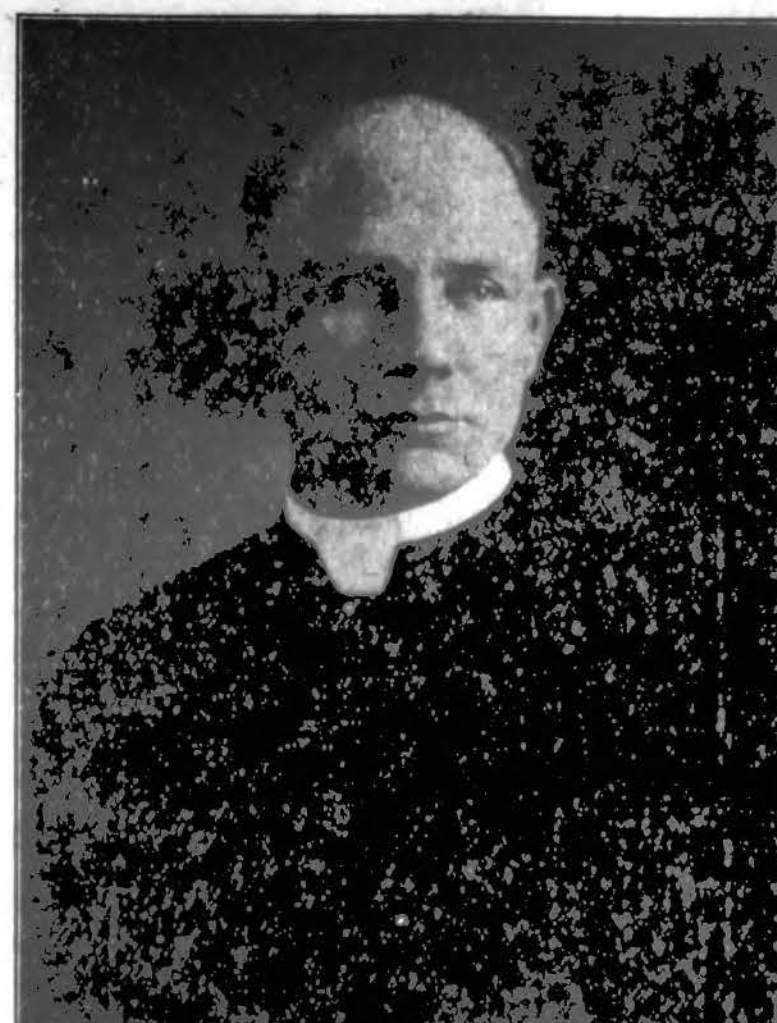
Kun. L. Draugelis, M. I. C., Amerikos Marijonų Vice-Provincijolas.

Kun. Al. Bublys, M. I. C., Amerikos Marijonų Provincijos Tarybos Narys.

Kun. Dr. J. Navickas, M. I. C., Amerikos Marijonų Provincijos Tarybos Narys.

Kun. J. Mačiulionis, M. I. C., Amerikos Marijonų Provincijos Tarybos Narys ir Sekretorius.

KUN. F. KUDIRKOS DIENYNAS

Spalių mėn. 27 d., 1913 m., mirė laikraščio "Draugo" redaktorius kun. A. Kaupas.

Spalių mėn. 30 d. laidotuvių gedulinas šv. Mišias atlikė Did. Gerb. Arkivyskupas Quigley, asistencijoje arkidionono kun. Staniukyno, asistuojant kun. Krušai ir subdiakonaujant kun. Ežerskiui. Ceremonijas tvarkė kua. Hoban. Kun. Kaupas palaidotas tapo šv. Kazimiero kapuose.

Laidotuvių pamokslus pasakė kun. Kriauciūnas, Skripka, Serafinas ir galutinai prakalbą turėjo laikraščio "Lietuvos" redaktorius p. Balutis.

Šv. Baltramiejaus parapijos klebonui kun. Krušai iš Waukegan, Ill. persikėlus į Chicago, Ill. Dievo Apvaizdos parapijos klebonu, pakviestas kunigas Kudirka su dvasiniu pataravimu žmonėms sakė du pamokslus ir tą pat dieną šv. Jurgio parapijoje — vieną pamokslą.

Nuo spalio 6 d. kun. Kudirka pradėjo šv. Kazimiero Seserų vienuolyno palaikymui kolekta po namus.

Lapkričio 13 d. Chicago Arkivyskupas kun. Kudirka paskyrė šv. Mykolo parapijos klebonu, kurio pareigas pradėjo eiti lapkričio 13 d. Parapijos skolos rado \$35,000.

Gruodžio 12 d. priimtas bandimui Kongregacijon Liudvikas Naviekas.

Gruodžio 13 d. šv. Jurgio bažnyčioje prasidėjo 42-ties valandų pamaldos, kuriose kun. Kudirka pasakė šešis pamokslus.

Gruodžio 28 d. Chicago Arkivyskupo parėdymu kun. Kudirka nvyko į Melrose Parką šv. Panelės Marijos Škapliernos bažnyčioje laikyti Sumą su pamokslu šioje apylinkėje gyvenantiems lietuviams, kurių dvasinius reikalus pasižadėjo patisai arba savo pavaduotojo pagalba ap rūpinti.

Šv. Mykolo parapija, 1644 Wabansia Ave., Chicago, Ill., 1914 metai.

Sausio 3 d. padarytas sutartis etidaryti parapijos pradinę mokyklą, kurioje apsiėmė kun. J. Kazakas dėstyti katekizmą ir lietuvių kalbą. Kitiems dalykams mokyti susitarta su mokytoja Marijona Virbilitė, kuri savo pareigas pradėjo eiti sausio 5 d., 1914 m. Iš pirmos mokslo dienos mokyklon pribuvo 25 mokiniai.

Sausio 25 d. parapijos mokykloje buvo įsteigtos draugijos: bernaičiams — šv. Jono Apaštalo Evangelisto ir mergaičiams — šv. Panelės Marijos vardu.

Sausio 26 d. kun. Kazakas su mokyklos mokytojais pradėjo suaugusiems vakarinius kursus.

Vasario 2 d. šv. Mykolo bažnyčioje buvo priimtas į Marijonų Kongregaciją Liudvikas Naviekas.

Vasario 8 d. įvyko šv. Pranciškaus vietinių tretininkų kuopos įsteigimas. Viso radosi pasauliečių narių 20.

Vasario 20 d. pirmą kartą įvyko mokyklą lankančių bernaičių ir mergaičių parapijos svetainėje koncertas.

Vasario 28 d. Jonas Šlinteris padavė prašymą priimti jį į Marijonų Kongregacijos naujokyną.

Kovo 5 d. daliai nesveikatos atleistas nuo namų ruošos pareigų Liudvikas Naviekas.

Kovo mėn. keturis gavėnios sekma-

dienius kun. Kudirka Dievo Apvaizdos bažnyčioje sakė pamokslus.

Chicago Arkivyskupo leidimas duoti žronėms šv. Sakramentu palaiminimų šv. Mykolo bažnyčioje, Tėvui Kudirkai pasakius pamokslą panaudotas buvo gavėnios šeštame sekmadienį vakare val. 7:30.

Kovo 8—10 d. šv. Mykolo bažnyčioje buvo keturdešimtės atlaidos, kuriuose lankėsi daug aplinkinių parapijų kunigų.

Kovo 14—18 d. kun. Kudirka davė Waukegan, Ill. šv. rekolekcijas.

Kovo 22 d. šv. Mykolo parapijoje baigusis prašies mokyklas įsteigta šv. Aloyzo draugija ir suaugusiems šv. Kazimiero. Abiejų draugijų įstatų pagrindais veikimas grynai katalikiškas ir bendras su savo dvasios vadais.

Kovo 29 d. kun. Kudirka sakė pamokslą ir pašventino šv. Mykolo Arkangelo Draugijos vėliavą.

Šv. Mykolo parapija, Chicago, Ill., 1914 m. Balandžio 5 d. parapijos susirinkimas Velykų ankoms autarė vartoti vokiškus ir po vasaros atostogų parapijos mokyklą pavestį Seserims Kazimierietėms.

Balandžio 12 d. šventėmė Velykas ir atvelyko ketvirtadienį pradėjome trijų dienų pusmetines šv. rekolekcijas, kurias bal. 18 d. baigus kunigai Kudirka ir Kazakas atnaujino savo vienuolinius išadus.

Per gegužės mėnesį rytais kasdien 8 val. po šv. Mišių buvo šv. Panelės litanių ir iš gegužinių knygelių skaitymas, o vakarais 7:30 sakomi pamokslai ir giedant tą pačią litanią.

Gegužės 10 d. kun. Kudirka lietuvių parapijoje Indiana Harbor, Ind. klausė šv. išpažinčių; geg. 17 nvyko į South Omaha, Nebr. ant keturdešimtės pamaldų ir prieš Sekmines nuo geg. 22 iki 30 d. savo bažnyčioje atlaikė noveną prie šv. Dvasios; per Sekmines nuo geg. 31 d. iki birželio 3 d. Rockford, Ill. atlaikė 40-tės pamaldos su visais pamokslais.

Birž. 3 d. vakare Aušros Vartuose, Chicago, Ill. po mišparų pasakė pamokslą.

Pirmoji iškilmingoji šv. Mykolo parapijos vaikų šv. Komunija buvo Sekminių pirmą dieną.

Birželio 4—6 d. Melrose Park, Ill. kun. Kudirka laikė misijas.

Devintinių iškilminga su šv. Sakramentu procesija šv. Mykolo bažnyčioje įvyko birž. 14 d.

Šv. Mykolo mokyklos vaikai birž. 21 d. surengė "damos šventę"; birž. 27 d. buvo paskutiniai kvotimai ir 29 d. mokyklos išvažiavimas arba piknikas už miesto ir mokslo metų užbaiga.

Liepos mėn. patvarkyta ir numaliovota šv. Mykolo visi bažnytiniai namai bei rūmai.

Liepos 30 d. iš vakaro prasidėjo rekolekcijos; rugpičio 1 d. kun. F. Kudirka ir kun. J. Kazakas atnaujino vieneriems metams Brolių Marijonų vienuolinius išadus.

Rugp. 3 d. Stanislovas Montvidas priimtas į bandinius.

Rugp. 9 d. kun. Kudirka su misijomis nvyko į Volo, Ill.

Rugp. 18 d. iš Europos atkeliavo kun. Dr. M. Gustaitis ir J. Gabrys aukų rinkti Lietuvos vaikų ir mergaičių "Žibu-

rio" draugijos aukštesniai mokyklai ir informacijos biūro palaikyti.

Rugpičio 24 d. už šv. Tėvo Pijaus X sielą atlaikyta šv. Mykolo bažnyčioje pamaldos ir kun. Kazakas nuo šios dienos šv. Mykolo bažnyčios reikalams po namus parapijonų pradėjo lankytis su kolektu.

Rugsėjo 1 d. Seseris Kazimierietės apėmė šv. Mykolo parapijos mokyklą ir pradėjo jį priiminėti šiemis mokslo metams vaikus.

Rugs. 6 d. atlaikyta pačėkos pamaldos naujajai šv. Tėvą Benediktą XV popiežium išrinkus.

Rugs. 7 d. nauji mokslo metai pradėta šv. Mišiomis prieš iškilmingai įstatytą šv. Sakramentą.

Rugs. 9 d. priimtas bandimui Vincentas Mačys.

Rugs. 13 d. bažnyčioje šventadieniais tikiybos pamokos prasidėjo visiems vaikams.

Rugs. 15 d. atvyko į vienuolyną bandimais Vladas Smilgius ir Antanas Mašinauskas.

Rugs. 21—22 d. Chicagoje visų lietuvių seimas ir po jam tuojaus 23 ir 24 d. Katalikų Federacijos. Šiuose seimuose abu kunigai dalyvavo.

Rugs. 18 d. kun. Kazakas apsigyveno namuose 1645 Wabansia ave.

Rugs. 27 d. įkurta skaistyklos sieloms gelbėti brolija, į kurią iš karto įsirašė 14 narių.

Rugs. 29 d. iškeliavo Liudvikas Naviekas.

Nuo spalio m. 1 d. rytais prieš 8:00 val. su mokyklos mokiniais pradėta kalbėti šv. Rožančius, o vakarais prieš šv. Sakramentą Monstrancijoje įstatytą 7:00 v. — su suaugusiais.

Spalių 4 d. mokyklos vaikų tėvai turėjo pasitarimą kun. Kudirkai vadovaujant apie mokyklos išlaikymą.

Spalių 18 d. padaryta šv. Tėvui dovanėlės rinkliava.

Lapkričio 12 d. bandymui priimtas iš New Yorko atvykęs Gabrielius Girdžius, o lapkričio 29 d. Vladas Cibulskis iš Philadelphia, Pa.

Nuo lapkričio 29 iki gruodžio 8 šv. Mykolo bažnyčioje kun. F. Kudirka laikė šv. misijas, per kurias Antanas Andriuskevičius besiruošdamas įstoti į Marijonų naujokyną turėjo šv. rekolekcijas, po kurių šv. Panelės Nekalto Prasidėjimo šventėje ir tapo priimtas naujokynas.

Lapkričio 29 d. padaryta Katalikų Amerikoje universitetui kolektu.

Nuo gruodžio 1 d. sutvarkyta redakcija mėnraščio "Tikyba ir Dora" ir išleistas gruodžio 1914 metų 1 numeris.

Laportė, Ind., kun. Kudirka gruodžio 20 d. ir Melrose Parke, Ill., 23 d. tenyščių lietuvių klausė Adventinės išpažinties.

Prieš Naujus 1915 Metus, kun. Kudirka vadovaujant, tridienias rekolekcijas laikė broliai: Stanislovas Montvidas, Vincentas Mačys, Vladas Smilgius, Antanas Mašinauskas, Gabrielius Girdžius ir Vladislovas Cibulskis, kurie išskyrus Mačį visi įstojo į Marijonų bandinius.

Šv. Mykolo parapija, Chicago, Ill., 1915 m.

Kovo 16 d. Volo, Ill. kun. Kudirka vietinius lietuvius aprūpino dvasiniais reikalais.

Kovo 19 d. atvyko kun. Vincentas Kulikauskas iš Friburgo, Šveicarijos, iš kur išvažiavo kovo 8 d. ir pakeliui į Chicago keletą dienų viešėjo pas savo dėdę

vo paskirtas naujokų mokytojum ir vedėju, kun. J. Kazakas — redaktorium "Tikybos ir Doros" ir kun. F. Kudirkai likosi kongregacijos, parapijos ir laikraščio administracijos darbai. Bal. 11—18 kun. Kudirka laikė misijos Spring Valley, Ill.

Bal. 20—23 kun. Kudirka turėjo lietuviams ir lenkams rekolekcijas Brolių Aleksijonų ligoninėje, 1200 Belden St., Chicago, Ill.

Gruodžio 3 d. kun. Kudirka buvo Michigan City, Mich. klausyti tikinčiųjų šv. išpažinčių.

Nuo geg. 23 iki birželio 6 d. kun. Kudirka laikė misijas Apreiškimo ir šv. Jurgio bažnyčiose.

Birželio 5 d. į vienuolyną atvyko Povilas Piasčinskas iš Lynn, Mass.

Birželio 13 d. kun. Kulikauskas išrinktas "Spaudos Draugijos" raštininku. Birželio 16 d. buvo mokyklos mokinių piknikėlis "Polemia Grove."

Liepos 4 d. įvesta šv. Mykolo bažnyčioje Maklos Apaštalystės brolija.

Liepos 21—23 kun. Kudirka turėjo misijas, Maspeth, L. I. N. Y. ir tenai į Dangų Žengimo broliją skaistyklos sieloms nešti pagalbos atnaujino. Šion brolijon įsirašė 50 naujų narių.

Rugpičio 4 d. Kongregacijos reikalams nupirka namai 1631 W. North ave., Chicago, Ill. už \$3,500.00

Rugp. 13 d. į naujokyną buvo priimti: Stanislovas Montvidas, Vladas Smilgius ir Vladas Cibulskis.

Rugsėjo 5—26 kun. Kudirka laikė misijas Waterbury, Conn., nuo rugs. 30 iki spalio 3 d. New Haven, Conn.; nuo spalio m. 4—11 pavadavo Brooklyn, N. Y. šv. Jurgio bažnyčios kleboną; nuo spalio m. iki 19 laikė misijas Baltimore, Md. šv. Jono bažnyčioje; nuo 21 iki 28 d. Elizabeth, N. J. šv. Petro ir Povilo baž.; nuo 29 iki 31 spal. Yonkers, N. Y.; nuo sp. 31 iki lap. 7 d. New York, N. Y.; nuo lap. 7—14 d. Bridgeport, Conn.; nuo lap. 16—23 d. New Britain, Conn. ir nuo lap. 24 iki gruod. 1 d. Brooklyn, N. Y. Karalienės Angelių bažnyčioje ir gruodžio 3 d. Chicago grįžo su aspirantais Viktoru Brokevičiu ir Petru Vaičiūnu. Šiuo metu perėjo per bandymą gana daug kandidatų; dauguma iš jų norėjo knaigystės atsiekti, bet tankiausiai silpa valia, gabumų ir ištvermės trūkumai kliudė.

1916 m. Tėvas Kudirka turėjo misijas Milwaukee, Wis. nuo vas. 27 iki kovo 5 d. E. St. Louis, Ill., nuo kovo 8—15 d. Dayton, O. nuo kovo 23—30 d.; Philadelphia, Pa. bal. 9—15; Hartford, Conn., Poquonock, Conn. ir Hudson, Mass. nuo bal. 30 iki geg. 20 d.

Birželio 15 d. priimtas bandymui ir šv. Mykolo bažnyčios janitorius Aleksandras Naviekas.

Rugpičio 25 d. kun. V. Kulikauskas išvyko į Kunigų Vienybės seimą 29—30 rugp. Atlantic City ir nuo rugp. 30 iki rugsėjo 19 d. New Philadelphia, Pa. pavadavo kun. V. Matulaitį; nuo rugp. 19 iki 27 d. turėjo misijas Donora, Pa. ir nuo spalio 1 d. iki 11 d. Minersville, Pa. pas kun. J. Durčią.

Lapkričio 1 d. buvo vikose Amerikoje renkamos aukos lietuviams nukentėjusiems per didįjį Europos karą.

Lapkričio 4 d. 1916 m. atvyko iš Petrogrado per Romą prof. Pranciškus Būčys. Lapk. 6 įvyko pasitarimas su Chicago Arkivyskupu Mundelein ir Vyskupu Weber.

Lapk. 8 d. Marijonų Chicago namų konferencija kun. P. Būčiui padėd naujokų vedimą, visų brolių dvasinio gyvenimo mokymą, knygyno priežiūrą ir konstitucijos lietuvių kalbon vertimą. Tėvas Būčys prieš Nekalto Prasidėjimo šv. Panelės šventę šv. Mykolo bažnyčioje per penkis dienas laikė misijas ir šventadieniais 8 val. ir po sumos sakė kateketinius pamokslus.

mo mokymą, knygyno priežiūrą ir konstitucijos lietuvių kalbon vertimą. Tėvas Būčys prieš Nekalto Prasidėjimo šv. Panelės šventę šv. Mykolo bažnyčioje per penkis dienas laikė misijas ir šventadieniais 8 val. ir po sumos sakė kateketinius pamokslus.

Gruodžio 8 d. priimtas bandimui Pr. Juras.

Gruodžio 31 ir sausio 1 d. 1917 m. susirgus kun. N. J. Lukošui West Pullmanė, jį pavadavo kun. Kudirka.

Vasario 16 d., 1917 m. kun. P. Būčys apsiėmė redaguoti laikraštį "Drauga."

Balandžio 6 d. atvyko į vienuolyną kun. Pranas Meškauskas, bal. 25 d. — Jonas Peldzius.

Geg. 14 d. kun. Julius Kazakas apsiėmė "Drauga" redaguoti.

Liep. 13 d. kun. V. Kulikauskas Sheboygan, Wis. laikinai užėmė klebono vietą, kurią rugp. 6 d. perėmė kun. Kudirka, o rugpičio 24 d. užstojo kun. P. Būčys.

Rugsėjo 11 d. atvyko Eugenijus Stigmanas iš Detroit, Mich.

Rugsėjo 19 d. kun. Kazakas atsiskak nuo "Draugo" redagavimo ir sveikatos sustiprinimui nvyko į Sheboygan, Wis.

Spalių m. 10 d. į vienuolyną atvyko Juozas Mačiulionis iš Wilkes-Barre, Pa.

Gruodžio 27 d. 1918 m. kun. P. Būčys priėmė Chicago Arkivyskupo pakvietimą būti klebonu šv. Baltramiejaus par. Waukegan, Ill. Parapiją apėmė birželio 1 d.

Liepos 24 d. 1918 m. Chicago Marijonų konferencija daliai stokos lėšų atnūte pasiūlymą pirkti dienraštį "Drauga" ir dėl stokos darbininkų atsiskak nuo neapmokamo administracijos ir redakcijos darbo, tuomet liepos 30 d. Jo Eksc. Chicago Arkivyskupas raštu kvietė kun. P. Būčį vesti "Drauga."

Spalių mėn. 11 d. kun. Pr. Meškauskas apėjo Sheboygan, Wis. ir persikėlė į Aušros Vartus, Chicago, Ill.

Lapk. 25 d. kun. P. Būčys antrą kart užėmė "Draugo" redakciją ir gruod. 15 d. mirus kun. A. Staniukynui likosi jo vietoj šv. Kazimiero Vienuolyno dvasios vadu. Chicago Arkivyskupo pakviestas gruodžio 21 d. 1918 m.

Sausio 1 d. 1919 m. į Marijonų vienuolyną įstojo kun. Serafinas.

Sausio 29 d. 1919 m. kunigai Marijonai apsiėmė vesti ir administruoti dienraštį "Drauga" kun. P. Būčys — redaktorius, kua. V. Kulikauskas — administratorius ir kun. J. Kazakas — jų pavaduotojas.

Kovo 3 d. kun. F. Kudirka iš šv. Mykolo parapijos persikėlė į Aušros Vartus, Chicago, Ill.

Rugsėjo 21 d. į Marijonų Kongregaciją įstojo Anestazas Valančius iš Cicero, Ill.

Lapkričio 14 d. atvyko Leonas Prasaliauskas iš Cambridge, Mass.

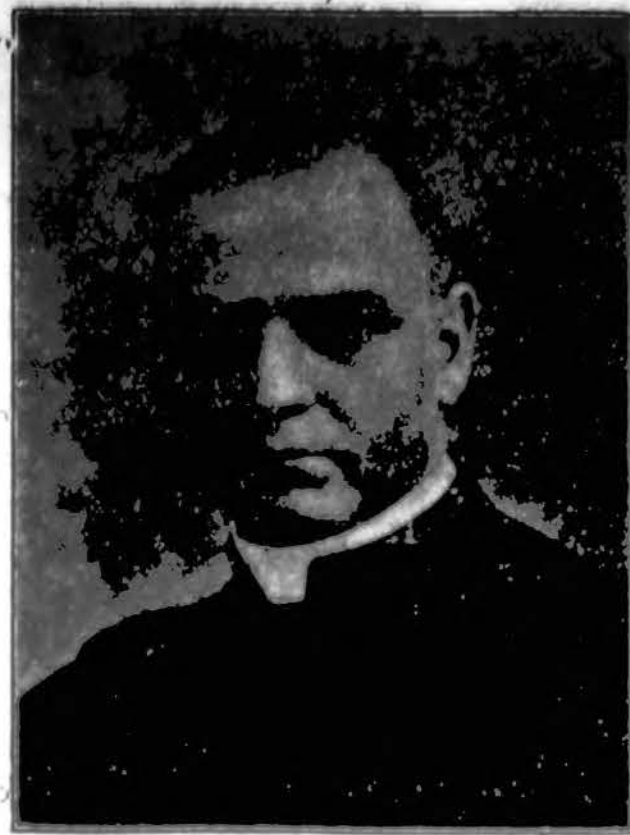
Gruodžio 8 d. Marijonų Taryba: kunigai: F. Kudirka, P. Būčys, V. Kulikauskas, J. Kazakas, P. Meškauskas ir P. Serafinas nutarė parduoti nuosavybę 1631 North ave. C. Taylor ir gruodžio 21 d. sutarta nupirkti J. Bagdžimo nuosavybę, 2334—36 So. Oakley ave. už \$30,000.00. Namai perimta liepos 1 d. 1920 m.

Gegužės 22 d. nutarta nupirkti šv. Mykolo parapijai namą, 1614 Wabansia ave.

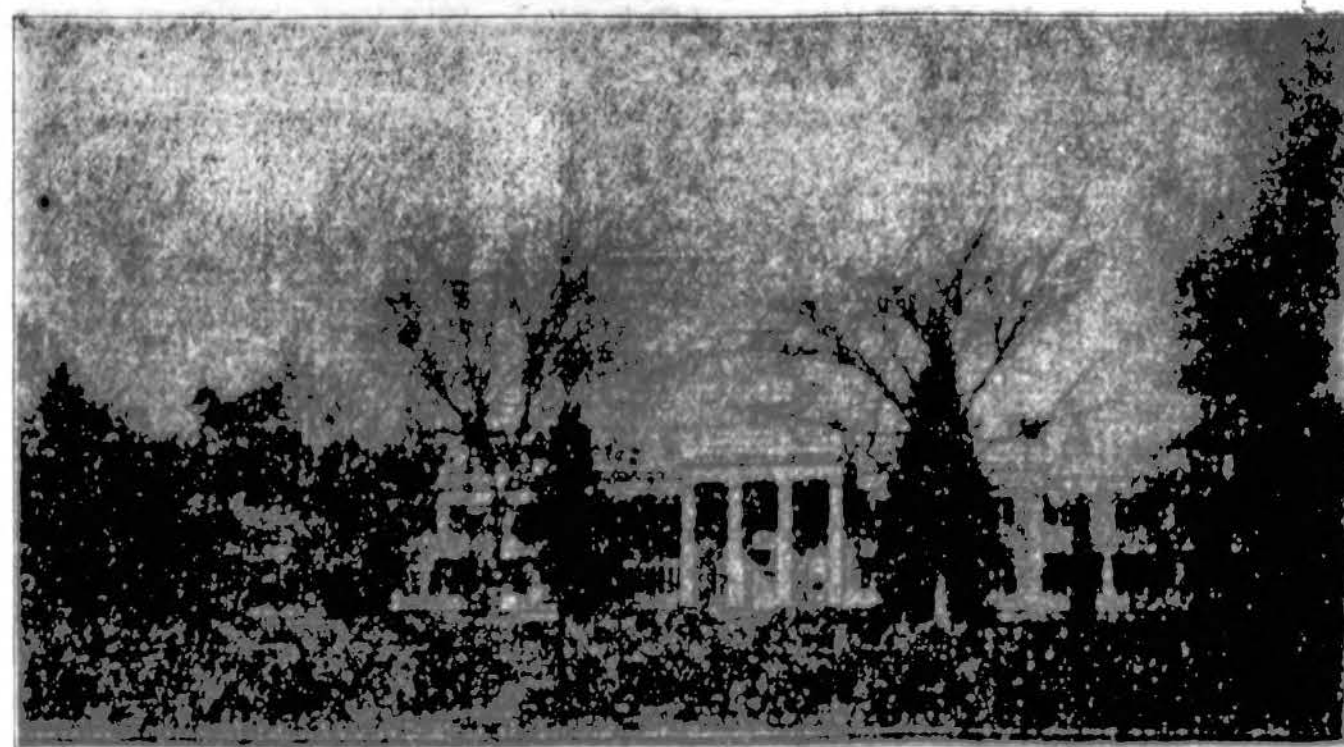
Gruodžio 3 d. mirė kun. P. Serafinas ligoninėje Mercy, Wilkes-Barre, Pa. ir gruodžio 8 d. parvežtas Chicago ir ant rytojaus palaidotas šv. Kazimiero kapuose.

Marian Hills Kolegija, Hinsdale, Ill. vedama Tėvų Marijonų.

Kun. J. J. Jakaitis, M. I. O., Marianapolis Kolegijos Namavysnys.

Marianapolis Kolegija, Thompson, Conn. vedama Tėvų Marijonų.

Lietuvių Diena Thompsonė

Liepos ketvirtą nuo pat ankstyvaus ryto Naujosios Anglijos lietuviai visi keliai ejo į Thompson, — į pirmąją Lietuvių Dieną. Veik kiekvienas automobilis, kurį privažiuojame, pilnas lietuvių, — senų ir jaunų, visi skubinasi, kad atvažiuotų laiku pamaldoms.

Pagalais privažiuojame Manapolio kolegiją. Nors dar tik devinta valanda ryto, bet jau suvažiuavę šimtai automobilių. Kolegijos rūmai įspūdingi, erdvūs kiemas, žaliuojantis pievos visus atvykstančius žavėja. Iš visų lūpų girdėtas pasigėrėjimas, kad lietuviai priklauso tokia graži vieta.

Dėka Tėvų Marijonų pašventimui ir trusui, dabar tenka mums lietuviams pasidžiaugti nuosava aukštesnio mokslo įstaiga. Nors mes ne turime savo tarp turtuolių, kurie stambiomis aukomis galėtų padėti mūsų mokslo įstaigoms, nors Tėvams Marijonams gal įkyrejo nuolat mūsų prašyti aukų tam kilniam tikslui, nors kartais ir nenoromis aukojome centus, kur galėjome duoti dolerį, bet šian dien savo akimis pamatėme, ką tos mūsų, nors ir smulkios, aukos yra atsiekusios.

Minios traukia per plačias žaliuojančias pievas į kolegijos kiemą, kur dešimtą valan-

dą turi prasidėti iškilmingos pamaldos. Susirinkusių minia širdingai sveikina Tėvas J. J. Jakaitis. Tuojaus prasideda pamaldos, kurias atlaiko visų gerbiamas ir mylimas kun. K. Urbanavičius, asistuojant kun. Vasiui ir kun. Vaitekūnui. Laikė pamaldų gieda abiejų Worcesterio parapijų chorai. Solo giedoją Worcesterio muzikos žvaigždė p-lė A. polonija Stoksiūtė.

Kun. Dr. Matulaitis savo pamokslė laike pamaldų nurodė, ką iki šiol esame kultūros srityje nuveikę ir ragino visus tą darbą palaikyti ir praplėsti.

Iš tikrųjų, turime kuo pasididžiuoti. Graži pradžia jau padaryta. Šios kolegijos ateitis priklauso nuo kiekvieno lietuvio. Tėvai Marijonai yra pasiryžę šią mokslo įstaigą padaryti vieną iš geriausių visoje Amerikoje, tam tikslui atsiekti jie yra savo gyvenimą pašventę, bet jei mes ne eisime jiems į talką, mes jų darbą apsunkinsime. Todėl mūsų pasauliečių užduotis ir pareiga yra ne tik džiaugtis ir didžiuotis iki šiol nuveiktu darbu, bet padėti, kiek mes galime Tėvams Marijonams šią brangią įstaigą plėsti ir tobulinti.

Po pamaldų publika išsiskirstė, vieni ejo pietauti, kiti vaikštinėjo po kolegijos sodną. Vėliau įvyko dainų šventė, kurioje dalyvavo daugybė chorų. Sportininkams irgi buvo progos pasirodyti.

Jono Vailokaičio kalba

(Pasakyta Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro konferencijoje Chicagoj. P-nas Vailokaitis yra Lietuvos Pramonės Prekybos narys)

Lietuvos Prekybos ir Pramonės Rūmai, savo tikslu turėdami Lietuvos prekybos ir pramonės kėlimą ir atstovavimą, savo darbuote apimdami plačias ekonominio veikimo sritis, su dideliu atsidėjimu taipogi seka mūsų tautiečių sievinių ekonominį tvarkymą ir organizavimą.

Per paskutinius kelerius metus Amerikos lietuvių dedama vis daugiau pastangų burtis į ekonomines organizacijas. Jau nemažo skaičiaus esamų lietuvių prekybos butų ir juos vienijančio ekonominio Centro veikimas rodo, kad amerikiečiai lietuviai gyvendami įvairiose sąlygose dideliame Amerikos Jungtinių Valstijų Krašte jau tinkamai yra įvertinę vienijimosi ir organizavimosi reikšmę. Pastangos burtis į ekonomines organizacijas šiais gi nelengvais laikais turi būti ypatingai brangios.

Visų nuotaika buvo jauki ir visi svečiai buvo patenkinti. Teko girdėti iš publikos pagėidavimų, kad Lietuvių Diena taptų metine iškilme, kurioje visi Naujosios Anglijos lietuviai galėtų suvažiuoti.

Jonas Keras.

nginamos, nes užėjusiems ir keltinti metai varginantiems ūkio sunkumams palengvinti ir visai nugalėti organizavimas yra būtinas.

Tad Amerikos lietuvių visuomenės veikėjams, kurių darbu, rūpesčiais ir pasiaukojimu ekonominio organizavimosi procesas sėkmingai vyksta ir to dėka štai jau antra ekonominė konferencija svarbiems klausimams aptarti yra sukurta, tenka pareikšti didelę pagarbą ir linkėjimų sėkmingai toliau varyti užsibrėžtą darbą. Šį darbą aukštai įvertindami Rūmai su dideliu pasitenkinimu pažymi, kad ekonominio organizavimosi darbas turi taipogi vis didesnės ir pastovesnės reikšmės santykiuose tarp Lietuvos ir Amerikos Jungtinėse Valstybėse gyvenančios lietuvių tautos dalies. Santykių gi plėtimo reikalas ir jų abipusis svarbumas kiekvienam gerai suprantamas. Todėl dūgėjant ir tobulėjant lietuvių amerikiečių ekonominės organizacijos, iš kitos pusės daroma pažanga ūkio reikalų organizuotame tvarkyme Lietuvoje sudaro pagrindo tikėtis, kad ateityje ekonominiai santykiai tarp Lietuvos ir jos tautos dalies, gyvenančios Amerikoje, dar į platesnes vėžes galės i-eiti.

Dėliai tam tikrų priežasčių, apie kurias tektų ilgai kalbėti, ankstyvesniuose ekonominių sunkumų nepergyvena. Lietuva šiandieną priguli prie nedaugelio pasaulyje kraštų, kur valiuta išsilaikė be svyravimų. Tvirta ir Kredito įstaigų padėtis. Šių metų gegužės mėn. 1 dienai visuose Lietuvos bankuose buvo 183 mil. lt. indėlių ir ta suma neišrodo mažesnę nuo ankstyvesnių geresnių metų.

Kiek sunkesnėse sąlygose yra žemės ūkio dėl esamų sunkumų išvežti gaminius ir jų žemų kainų. Tačiau žemės ūkis Lietuvoje palyginti su kitais kraštais mažai apskolinatas (vidutiniškas apskolinimas išeina apie 55 lt. vienam hektarui dirbamos žemės), darbo jėgos Lietuvoje, palyginti, nebrangios ir galės verstis be didesnių gamybos išlaidų mūsų ūkininkas sunkmetį, tikimės, pergyvens.

Lietuvą palietusi vėliau už kitus kraštus ūkio krizė čia pergyvenama lengvesnėje formoje, nebent tik dideliais žingsniais eįsiai mūsų ekonominę pažangą sutrukdys. Kaip žinoma, pas mus Lietuvoje nėra opaus nedarbo klausimo, pinigų ūkis išliko nepalietas nei valiutos svyravimas nei kitais reikšminiais, kituose kraštuose padariusiais didelės žalos visam kraštui, atskiroms įmonėms ir gyventojams.

Iš šių labai suglaustų kelių žodžių paduotų pastabų galima pažymėti, kad Lietuva yra, parodžiusi patvarų savarankišką savo ūkį, tvarkytą, atsispirti kiliusiems iš svetur ekonominiams sunkumams ir kurti naujas vertybes. Tas duoda pagrindo tikėti, kad ateityje, kai pasaulinė ūkio krizė pereis į lengvesnes formas ir kai tarptautiniam ekonominiam bendradarbiavimui išnyks esamos kliūtys, Lietuvos valstybei, turinčiai sveikus ūkio pamatus, nesunku bus ekonominiams kilti ir pasivyti aukštos kultūros kraštus.

Amerikos lietuvių ekonominės organizacijos suburdamos didelės mūsų tautiečių pajėgos ir bendradarbiaudamos su Lietuvoje tuo tarpu lietuvių darbuotojų ekonominiams organizacijoms turi gražių galimybių prisidėti prie Lietuvos kėlimo ateityje, kaip lietuviai amerikiečiai, dar mažiau organizuoti šakų sumažėjimą ir tas ti, yra prisidėję prie Lietuvos duoda galimumo tvarkyti valstybės kurimo pirmaisiais liutos reikalus ir pirkti iš nepriklausomo gyvenimo laisvės reikalingos pramonės kais. Bendradarbiavimą Rūmai ir šiaip prekių. Pirmiausiai supranta abipusio naudingumo pagrindais ir biznio voje tuo tarpu taipogi dides-

nių sunkumų nepergyvena. Lietuva šiandieną priguli prie nedaugelio pasaulyje kraštų, kur valiuta išsilaikė be svyravimų. Tvirta ir Kredito įstaigų padėtis. Šių metų gegužės mėn. 1 dienai visuose Lietuvos bankuose buvo 183 mil. lt. indėlių ir ta suma neišrodo mažesnę nuo ankstyvesnių geresnių metų.

Kiek sunkesnėse sąlygose yra žemės ūkio dėl esamų sunkumų išvežti gaminius ir jų žemų kainų. Tačiau žemės ūkis Lietuvoje palyginti su kitais kraštais mažai apskolinatas (vidutiniškas apskolinimas išeina apie 55 lt. vienam hektarui dirbamos žemės), darbo jėgos Lietuvoje, palyginti, nebrangios ir galės verstis be didesnių gamybos išlaidų mūsų ūkininkas sunkmetį, tikimės, pergyvens.

Lietuvą palietusi vėliau už kitus kraštus ūkio krizė čia pergyvenama lengvesnėje formoje, nebent tik dideliais žingsniais eįsiai mūsų ekonominę pažangą sutrukdys. Kaip žinoma, pas mus Lietuvoje nėra opaus nedarbo klausimo, pinigų ūkis išliko nepalietas nei valiutos svyravimas nei kitais reikšminiais, kituose kraštuose padariusiais didelės žalos visam kraštui, atskiroms įmonėms ir gyventojams.

Iš šių labai suglaustų kelių žodžių paduotų pastabų galima pažymėti, kad Lietuva yra, parodžiusi patvarų savarankišką savo ūkį, tvarkytą, atsispirti kiliusiems iš svetur ekonominiams sunkumams ir kurti naujas vertybes. Tas duoda pagrindo tikėti, kad ateityje, kai pasaulinė ūkio krizė pereis į lengvesnes formas ir kai tarptautiniam ekonominiam bendradarbiavimui išnyks esamos kliūtys, Lietuvos valstybei, turinčiai sveikus ūkio pamatus, nesunku bus ekonominiams kilti ir pasivyti aukštos kultūros kraštus.

Amerikos lietuvių ekonominės organizacijos suburdamos didelės mūsų tautiečių pajėgos ir bendradarbiaudamos su Lietuvoje tuo tarpu lietuvių darbuotojų ekonominiams organizacijoms turi gražių galimybių prisidėti prie Lietuvos kėlimo ateityje, kaip lietuviai amerikiečiai, dar mažiau organizuoti šakų sumažėjimą ir tas ti, yra prisidėję prie Lietuvos duoda galimumo tvarkyti valstybės kurimo pirmaisiais liutos reikalus ir pirkti iš nepriklausomo gyvenimo laisvės reikalingos pramonės kais. Bendradarbiavimą Rūmai ir šiaip prekių. Pirmiausiai supranta abipusio naudingumo pagrindais ir biznio voje tuo tarpu taipogi dides-

nių sunkumų nepergyvena. Lietuva šiandieną priguli prie nedaugelio pasaulyje kraštų, kur valiuta išsilaikė be svyravimų. Tvirta ir Kredito įstaigų padėtis. Šių metų gegužės mėn. 1 dienai visuose Lietuvos bankuose buvo 183 mil. lt. indėlių ir ta suma neišrodo mažesnę nuo ankstyvesnių geresnių metų.

Kiek sunkesnėse sąlygose yra žemės ūkio dėl esamų sunkumų išvežti gaminius ir jų žemų kainų. Tačiau žemės ūkis Lietuvoje palyginti su kitais kraštais mažai apskolinatas (vidutiniškas apskolinimas išeina apie 55 lt. vienam hektarui dirbamos žemės), darbo jėgos Lietuvoje, palyginti, nebrangios ir galės verstis be didesnių gamybos išlaidų mūsų ūkininkas sunkmetį, tikimės, pergyvens.

Lietuvą palietusi vėliau už kitus kraštus ūkio krizė čia pergyvenama lengvesnėje formoje, nebent tik dideliais žingsniais eįsiai mūsų ekonominę pažangą sutrukdys. Kaip žinoma, pas mus Lietuvoje nėra opaus nedarbo klausimo, pinigų ūkis išliko nepalietas nei valiutos svyravimas nei kitais reikšminiais, kituose kraštuose padariusiais didelės žalos visam kraštui, atskiroms įmonėms ir gyventojams.

Iš šių labai suglaustų kelių žodžių paduotų pastabų galima pažymėti, kad Lietuva yra, parodžiusi patvarų savarankišką savo ūkį, tvarkytą, atsispirti kiliusiems iš svetur ekonominiams sunkumams ir kurti naujas vertybes. Tas duoda pagrindo tikėti, kad ateityje, kai pasaulinė ūkio krizė pereis į lengvesnes formas ir kai tarptautiniam ekonominiam bendradarbiavimui išnyks esamos kliūtys, Lietuvos valstybei, turinčiai sveikus ūkio pamatus, nesunku bus ekonominiams kilti ir pasivyti aukštos kultūros kraštus.

Amerikos lietuvių ekonominės organizacijos suburdamos didelės mūsų tautiečių pajėgos ir bendradarbiaudamos su Lietuvoje tuo tarpu lietuvių darbuotojų ekonominiams organizacijoms turi gražių galimybių prisidėti prie Lietuvos kėlimo ateityje, kaip lietuviai amerikiečiai, dar mažiau organizuoti šakų sumažėjimą ir tas ti, yra prisidėję prie Lietuvos duoda galimumo tvarkyti valstybės kurimo pirmaisiais liutos reikalus ir pirkti iš nepriklausomo gyvenimo laisvės reikalingos pramonės kais. Bendradarbiavimą Rūmai ir šiaip prekių. Pirmiausiai supranta abipusio naudingumo pagrindais ir biznio voje tuo tarpu taipogi dides-

nių sunkumų nepergyvena. Lietuva šiandieną priguli prie nedaugelio pasaulyje kraštų, kur valiuta išsilaikė be svyravimų. Tvirta ir Kredito įstaigų padėtis. Šių metų gegužės mėn. 1 dienai visuose Lietuvos bankuose buvo 183 mil. lt. indėlių ir ta suma neišrodo mažesnę nuo ankstyvesnių geresnių metų.

Lietuvių amerikiečių ekonominės organizacijos tarp kitų savų uždavinių ir darbų yra plati darbo sritis didinti sveikus biznio santykius su Lietuva. Lietuvoje yra dar daug galimybių, kur galima užtikrintu pelnu investuoti kapitalus, pritaikinti specialybę. Nekalbant apie didelio masto milijonines įmones, kurių Lietuvai dar trūksta (elektrifikacija, cemento gamyba, cukraus fabrikai) Lietuvoje, kaip nedideliame krašte sėkmingai gali veikti įvairiose gamybose šakose mažesnio masto fabrikai, dirbtuvės, kur didelių kapitalų nereikia. Šiais laikais žinoma, kiekvienas darbas turi būti gerai pažintas, visapusiškai ištirtas, kad išvengtų nepasisekimų. Tam padėti gali Lietuvos Prekybos ir Pramonės Rūmai, kiek tai lietuvių prekybos ir pramonės sritis, tiekdami tikslią informaciją iš bešališkų patarimų taip organizacijoms taip pavieniams asmenims.

Negalima nepastebėti, kad Amerikos lietuvių ekonominių organizacijų, kaip prekybos butai sujus vienijančių Ekonominio Centru, artimesni santykiai su Lietuvos Prekybos ir Pramonės Rūmais dar nebuvo nustatyti. Bet tam dar ir laiko daug nebuvo: Amerikos lietuvių organizacijos užimtos savais organizaciniais reikalais, o Lietuvos Prekybos ir Pramonės Rūmai, turėdami plačias veikimo sritis ir daugybę neatdėdamų krašto ūkio kėlimo — tvarkymo darbų, pirmon eilėn juos turėjo statyti.

Bet ateityje, Rūmai tikisi, bus rasta pastovi bazė ekonominiui bendradarbiavimui su Amerikos lietuvių organizacijomis pagrindu abipusio naudingumo taip Lietuvai, taip dideliai lietuvių tautos daliai, gyvenančiai Amerikos Jungtinėse Valstybėse.

DAUG TURTO PALIKO SEKRETOREI

Šio liepos mėnesio pradžią Libertyville miestely mirė Marquette Cement kompanijos įsteigėjas ir prezidentas T. G. Dickinson.

Dabar paaiški, kad miręs žymią savo turtą dalį — apie vieno milijono dol. vertės, užrašė savo privačiai sekretorei Bertai Evans, kuri per 19 metų jam gelbėjo reikalus vesti.

GARSINKINTES "DRAUGE"

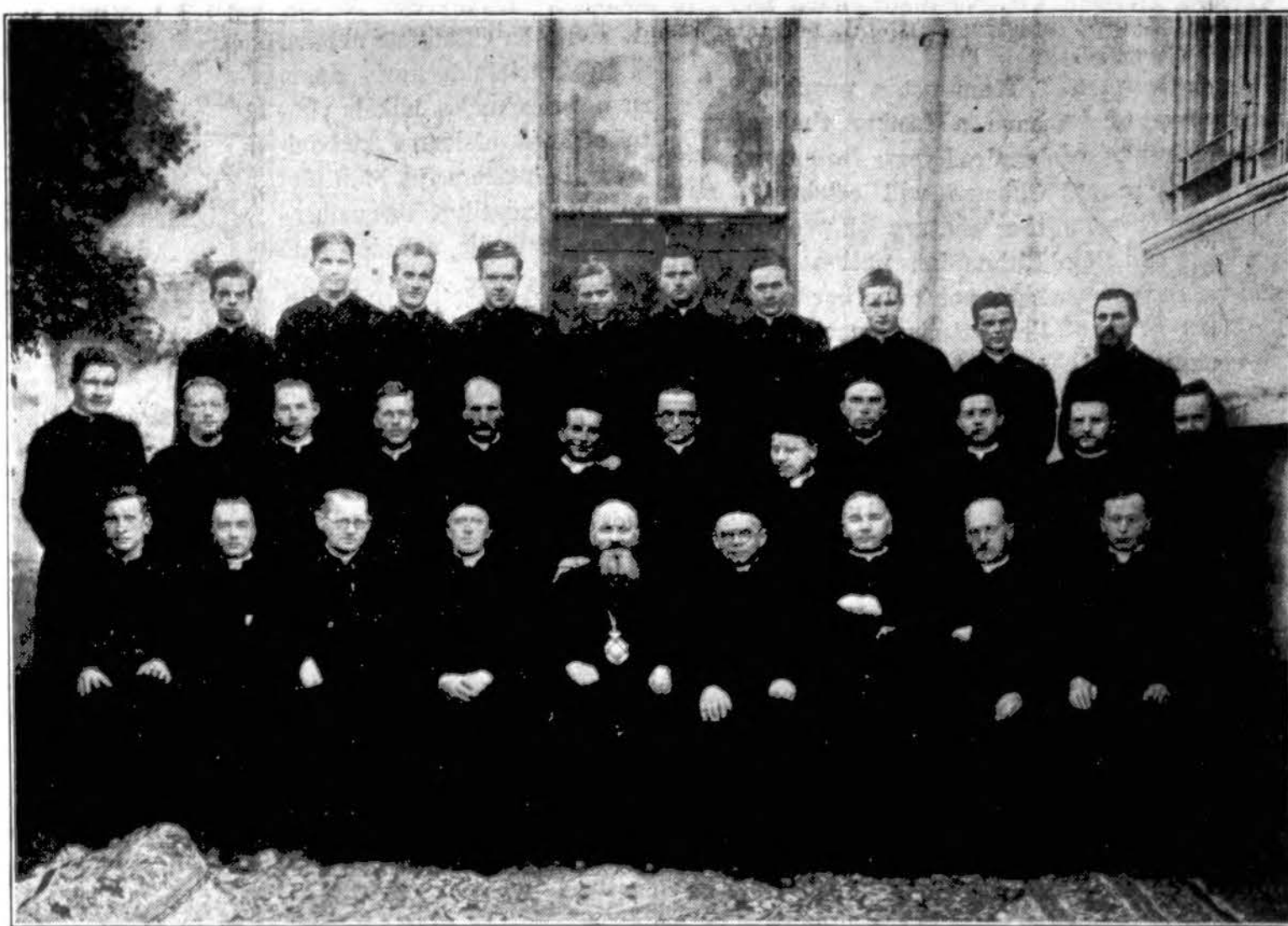
Vasario 2 d. kun. V. Dvaranauskas paskirtas Marian Hills naujoku vedėju o kun. K. Matulaitis "Draugo" administratorium ir Seserų Kazimieriečių kapelionu.

Bal. 7 d. kun. F. Kudirka išrinktas į Eucharistinio kongreso informacijų biurą.

Bal. 27 kun. Urbanavičius su kun. P. Saurusaičiu išvyko su rekolekcijomis į Kankakee, Ill.

Gegužės 4 d. "Draugo" korespondentas kun. V. Kulikauskas redaktoriui sergant užėmė jo vietą.

Birželio 7 d. atvyko iš Lietuvos New Yorkan Vienuolijos Generolas, Aktyvuskupas Jurgis Matulevičius ir Lietuvos Provincijolas kra. prof. P. Būčys, D. D.; Chicagoan abu pribuvo birž. 11 d. dalyvaudami Eucharistiniame kongrese birž. 20, 21, 22, 23 ir 24 dd.

Šioje grupėje matosi keliolika Marijonų Amerikos Provincijos studentų, kurie dabar eina mokslus Romoje, Italijoje.

KUN. F. KUDIRKOS DIENYNAS

(Tęsinsy nuo 4 pusl.)

Gruodžio 8 d. priimtas į naujokyną Juozas Apšega.

Vasario 3 d., 1921 m. mirė bandiavys Dzidorius Kairys.

Bal. 16 d. iš Marijampolės atvyko kun. Ig. Česaitis redaguoti "Draugą".

Liepos 8 d. apžiūrėta Area, Ill. arkidiecezijos seminarijos vieta tikslu prie jos įsteigti studentams Marijonų namus.

Liepos 16 d. laivu "Lapland" išvažiavo į Kauką kun. P. Būčys.

Lapkričio 12 d. atvyko iš Varšuvos ankštųjų mokslų siekti kun. Rob. Wierzejski.

Vasario 24 d., 1922 m. atvyko kunigai vlod. Jakowski ir R. Bakalarezyk.

Kovo 20 d. atkeliavo iš Lietuvos kun. gregacijon Andrius Žemaitis.

Geg. 17 d. atvyko kun. Mykolas Urbonavičius.

Birželio 27, 1924 m. atkeliavo iš Lietuvos lankyti Chicago Marijonų Vizitatorius kun. P. Būčys, vice-generolas.

Birželio 28 d. priimtas bandymui Petras Ražinskas.

Liepos 14 d. Chicago naujokyno altorių perkeltas į Marian Hills naujokyno koplyčią.

1925 m. birželio 8 d. gauta iš Lietuvos žinia, kad Marijampolėje sudegė Marijonų ūkio triobesia.

Birželio 8 d. "Draugo" redaktoriui Pakštui apleidus redakciją deliai jo rengiamos ekskursijos, jo vietą užėmė kunigai Kulikauskas ir Reklaitis.

Birželio 14 d. iš Lietuvos atvyko kunigai J. Vaitkevičius ir Vladas Draugelis.

Rugpjūčio 14 d. naujokais priimti kun. J. Navickas, V. Šaulys, A. Rutkelis.

Kovo 20 d. atkeliavo iš Lietuvos kun. gregacijon Andrius Žemaitis.

Geg. 17 d. atvyko kun. Mykolas Urbonavičius.

Birželio 27, 1924 m. atkeliavo iš Lietuvos lankyti Chicago Marijonų Vizitatorius kun. P. Būčys, vice-generolas.

Birželio 28 d. priimtas bandymui Petras Ražinskas.

Liepos 14 d. Chicago naujokyno altorių perkeltas į Marian Hills naujokyno koplyčią.

1925 m. birželio 8 d. gauta iš Lietuvos žinia, kad Marijampolėje sudegė Marijonų ūkio triobesia.

Birželio 8 d. "Draugo" redaktoriui Pakštui apleidus redakciją deliai jo rengiamos ekskursijos, jo vietą užėmė kunigai Kulikauskas ir Reklaitis.

Birželio 14 d. iš Lietuvos atvyko kunigai J. Vaitkevičius ir Vladas Draugelis.

Rugpjūčio 14 d. naujokais priimti kun. J. Navickas, V. Šaulys, A. Rutkelis.

V. Černauskas, A. Giedraitis, J. Giedra, J. Jankus, J. Seibutis, A. Švedas, J. Macas, P. Skrodenis ir Al. Jagminas.

Rugpjūčio 27 d. atsilankė Lietuvos seimo delegatas kun. A. Šmulštys.

Rugpjūčio 30 d. lankėsi Lietuvos pavasarininkų delegatas kun. S. Kiškis.

Rugsėjo 26 d. sugrįžo Chicago kun. Kudirka dū mėsiesių vadavęs New Yorke klėboną kun. Seštoka.

Lapkričio 4 d. kun. K. Reklaitis išvyko į Romą, o kun. Kulikauskas užėmė šv. Kazimiero Seserų vienuolyno kapeliono vietą.

Gruodžio 27 d. J. E. vyskupas Edvardas Hoban iššventino į kunigus Juozą Mačiulionį, kuris naują 1926 m. dienogė Aušros Vartuose laikė primicijas ir tą pat dieną iš Lietuvos atkeliavo kun. V. Dvaranauskas.

1926 m. sausio 8 d. kun. Jurgis Massey įstojo į vienuolyną.

PASIJUNTO B. BALUČIO KALBA

(Pasakyta Lietuvių Dienoj, liepos 16 d.)

Ladies and Gentlemen:

I am happy to be with you to-day. Happy and glad to take part in the celebration of **Lithuanian Day** at this splendid Exposition.

I should have been a much happier man if our country had officially participated in this Exposition. It was a sincere desire of the Lithuanian Government to do so. Unfortunately, adverse economic conditions, which spread throughout the world these past few years, have also afflicted our little country to such an extent that our official participation in this Exposition was made well-nigh impossible.

I know how anxious and keen the American Lithuanians were on having Lithuania participate, and how many of them feel a real disappointment. Yet, I sincerely hope that, after reflection, you shall be ready to admit that our country has a valid excuse for this failure. Ours is a small country and a young state. Surely, we cannot be blamed for lack of performance on this occasion when many older and much richer sister-nations were forced to do the same.

But if the above circumstances may absolve our country before the bar of public opinion, I feel that I still would be guilty of gross negligence if I failed to use this occasion for public expression of sincere appreciation of the courtesy extended to the Lithuanians by the Management of this Exposition. Lithuania failed the Management, but it did not fail Lithuania. Although Lithuania does not participate here officially, the Management has set aside a day to be known as **Lithuanian Day**; it has willingly offered the facilities at its disposition; it was generous with help and advice to insure the success of this day. For this, as well as for the honors which it was kind to pay to me, as an official representative of Lithuania in this country, I am deeply grateful. I am quite satisfied that all the Lithuanian residents of this country, and especially the Lithuanians of this city, fully share with me these sentiments.

This is the Exposition of the Century of Progress. And this is **Lithuanian Day**. By the simple process of association of these ideas, two immediate questions, naturally and logically, spring to our mind: first, — what progress has been made during that century, and second, — what, if any, contribution was made towards that achievement by the Lithuanian nation?

The first is easy to answer. As a matter of fact, it need not be answered at all. The city of Chicago, a splendid metropolis, proudly reflecting its beautiful, majestic skyline in the waters of Lake Michigan and standing on the spot where but a century ago wild beasts roamed, — is an ample and convincing answer. And then again, this magnificent fairland — that is the right name for this Exposition — with miles upon miles of exhibits — is a self-reflecting mirror of almost unbelievable progress of the human mind, energy and ingenuity.

Seeing all these wonders conceived by a powerful human mind and executed by the feeble hands of man, we are almost tempted to agree with that philosopher and poet who said:

"I am a slave — I am a king, I am a worm — I am God..." And, indeed, my friends, in the presence of this tremendous collection of the wonders of science, miracles of ingenuity and splendors of arts, are not many of us inclined to feel as lowly as a slave, as insignificant as a worm? And then again, realizing that, after all, all these achievements, all these wonders and splendors are nothing but the creation of HUMAN genius, may not man be excused for feeling as proud as a king and as powerful as God — the God who planted a spark of His divine genius in the brain of every human being?

Truly, I need not speak more about the progress of the last century nor about human progress in general. "They who have eyes — see it."

It remains for me to say something on the subject of the second question: what is the place of the Lithuanian people in the grand procession of human progress? Have they contributed anything to that? And, if so, what?

To give a satisfactory answer to this question is more difficult. First, Lithuania, unfortunately, has no special exhibit in this Exposition — an exhibit which itself would illustrate her contribution to human progress; secondly, — Lithuania being a newly-reborn State is, comparatively, as yet very little known to the general public. Therefore, it would require more time than I have at my disposition to tell the story of her progress.

Consequently, I must be very brief. I shall have to limit myself only to indicating some of the higher spots; to draw

only a rough sketch; to give only a general idea.

Lithuania is a small nation. The total number of Lithuanians exceeds but slightly the total population of this city. In comparison with other large nations, it is a mere mid-get. Its position in the world is not unlike that of the sailor in a rowboat in the middle of the ocean. And its security on many occasions was not greater than that of the said sailor.

Situated on the shores of the Baltic Sea, on the spot where the crossroads of European nations were just emerging from the so-called Dark Ages into a Renaissance period. Consequently, whatever struggling for supremacy and dominion in that part of Europe, — the little Lithuanian nation, sandwiched between them, was many a time on the verge of being swamped and broken to pieces. In the early 13th century it was nearly overwhelmed by the Teutonic Knights, but in the 15th century it came out of that deadly struggle victorious and formed one of the most powerful states of that time. During the following four centuries it was almost completely swamped by Poland — but it never gave up the struggle for its national existence; during the last century — the progress of which you are commemorating here at this Exposition — the Lithuanian nation, utterly crushed, spent in the chains of the unspeakable oppression of Czarist Russia — broken and crushed yet unbeaten and defiant. And only the last World War gave it a chance to emerge from the waves and again to set sail as a free and independent nation. No wonder that after such experience and under such circumstances the Lithuanian is often tempted to repeat a prayer of that British sailor who addressed his Lord in these words: "Save us, O God! Thine ocean is so large and our little boat is so small..."

From what has been said it is easy to see that most of the history of the Lithuanian nation was a continuous death-and-life struggle for its existence. Indeed, unkind fate granted to her very little opportunity for peaceful progress. One does not think or bother very much about inventions, science, art and comfort when one's very life is at stake.

Under such conditions we would not be surprised if the contribution towards human progress on the part of the Lithuanian nation were a blank page. Yet it is not true. The Lithuanian nation has something to its credit. To begin with, the Lithuanians, by simply refusing to be exterminated, saved for the present and future generations their beautiful language, the oldest of all living languages, a sister to the Sanskrit which is the mother of all Aryan languages. Scientists tell us that the Lithuanian language of to-day is a veritable key

which may open the doors to the secret chambers of the mystery surrounding the origin of all modern nations. If the pages of Polish history are nothing else was done by the Lithuanian nation, this alone, it seems, would entitle her to an honorable place on the scrolls of human achievements.

But Lithuania's contribution to the progress of humanity was much greater, although until recent times she received for that very little credit, if any at all.

Lithuania began to lose its political independence at the time when the rest of the European nations were just emerging from the so-called Dark Ages into a Renaissance period. Consequently, whatever was accomplished later on, either by the Lithuanian mind or Lithuanian valor, all that went to the credit of the nation dominating Lithuania at the time. And so we have to-day numerous names of Lithuanian origin which are real jewels in the history of culture of our neighbor nations — German, Russian and Polish; some of them are bright stars of the first magnitude and are known throughout the world.

I shall mention here but a few of them: for instance, a famous philosopher Emanuel Kant, popularly rated as of German nationality, appears to be of Lithuanian origin; the greatest Russian writer Dostojevski, whose works are known throughout the world, — according to the testimony of his own daughter — was of Lithuanian blood. Scores of Lithuanian names are to be found in the front ranks of modern Russian literature and poetry: it will suffice to mention only Baltrušaitis and Balmont. To Poland we gave most — by season of 400 years of our political association with her. Most of the greatest names in all walks of life of which our Polish neighbor may justly be proud — are Lithuanian. Again I shall mention but a few of them: the famous novelist, the author of the world-known "Quo Vadis", Henry Sienkiewicz; the greatest Polish poet Mickiewicz; the greatest fighter for liberty Taddeus Kosciuszko; the famous family of statesmen the Princes Radzwill; the historian Narbut, some of the

outstanding composers and painters and scores of great and distinguished names on the pages of Polish history are nothing else was done by the Lithuanian. Even in this count, try the Lithuanian race is entitled to honorable mention — for Taddeus Kosciuszko, who fought for the independence of this country and who was voted an official expression of thanks by Congress, although nominally a General of the Polish army, in fact — and this is an undeniable fact — was a Lithuanian.

Yes, my friends! There is no doubt that throughout the centuries of our ill-fated history we have ardently served "foreign Gods." We do not begrudge these services to our neighbors. We are proud that even at the expense of our own race, without credit to our own nationality, we, nevertheless, have contributed our share to the total sum of the progress of humanity. Truly it can be said about Lithuania what the famous Rousseau meant when he said: "There is a period of life when we go back when we advance."

But now, after helping out our neighbors for centuries, after regaining our own so hard-fought-for independence, we are resolved at last to pay also a little attention to our own home. For, if the saying that "Charity begins at home" is true, it is also true that the most effective contribution to the progress of mankind is the welfare and progress of one's own people.

I am not a prophet. Yet I have a feeling that after a hundred years from now, when Chicago will celebrate another century of progress, the Lithuanian nation will have here not only her own pavilion but also something of real interest to show her contribution to human progress — not under foreign labels, as is the case to-day, but under her own, legally registered Lithuanian trade mark.

"NATURE'S HAIR BALM"
Gerai žinoma Vaistai Plaukų Sulaikymui
Ir Atauginimui
Viel, kurie norėtų turėti geriausią
našumą, kad pasidarytų ir ausų
plaukai, galit atlaikyti pas mus.
Šie vaistai yra padaryti iš brangiųjų
jodų. Dabar per trumpą laiką
parduostume nuplūstą kaitą — dideles
butelis kainuos tik 65 centai.
Tad, kas norėtų atauginti del
sita nepasidaryti vaistų, tai atlaikyti
arba atlaikyti del informacijas,
Vientintai išdėstytas ir Parlaivėnai
MRS. PAULINA RIMKIENE
1531 Shields Avenue,
Chicago Heights, Ill.
(Patent rights applied for 1933)

PASIRINK SAU GERIAUSIĄ "DRAUGĄ"

Geras laikraštis yra brangiausias, ištikimiausias kiekvieno žmogaus draugas. Tai visi pripažįsta.

Tokiu geru draugu yra tikrai katalikiškas laikraštis.

"DRAUGAS" tikybinės ir tautinės minties dienraštis, todėl tebūna jis tavo nuolatinis draugas.

"DRAUGAS" tave kasdien aplankys, suramins, gražių pasiskaitymų atneš. Rasi jame daug žinių iš Amerikos lietuvių kolonijų iš Lietuvos ir viso pasaulio.

Nėbūk be "DRAUGO" — užsisakyk šiandien "DRAUGAS" metams \$6.00.

Užsakyk "DRAUGĄ" ir savo giminėms Lietuvoje. Metams \$7.00.

"DRAUGAS" PUB. CO.

2334 S. OAKLEY AVENUE,

Chicago, Illinois

A. A. K. OLŠAUSKO NUOPELNAI LIETUVAI

Taip netikėtai ir staigiai pasitraukė iš gyvųjų tas, kuris dar norėjo gyventi, susigrąžinti pilietines teises ir gerą vardą. Deja, neviską žmogus gali padaryti: homo proponit, Deus disponit... Taiklį žmogų žudžio kulka pabaigia a. a. K. K. Olšausko audringą, pilną kovų gyvenimą. Gyvenimą ne be prasmės, ne be nuopelnų savam kraštui, savo tautiečiams, kurių tarpe dėl savo būdo aštrumo įsigijo tiek daug priešių, tiek neapykantos, keršto. Tačiau jis niekad nenusiminė, nenuleido rankų. Nuolat kovavo su kliūtimis, rungėsi su visokiais, jam mėsais, kaltinimais, smerkimais, žygiavo pakėles galvą, visokių vargų, nelaimių, skausmų pražildintą: rodėsi, kad jo energija niekad neišsisėms, kad jos pakaks visam amžiui ir visiems sunkiams nugalėti. Kalbėdamasis su juo po nelaimingosios bylos negalėjau atsistebėti, iš kur jis semiasi tiek energijos, nepalaužiamos valios, optimizmo gyventi, nusiplauti apkal-tinimą, aptemdžiusi jo gyvenimo žvaigždę. Tikrai nuostabi buvo a. a. K. K. Olšausko asmenybė, joje kryžiuos ir tikrai nuostabių priešingybių. Ta proga trumpai peržvelkime jo nuopelnus mūsų kraštui.

Jo smulkios biografijos nežinau. Pradėsiu apie jo darbą kalbėti tik nuo to, kai jis paskirtas Karmelitų parapijos klebonu, apsigyveno Kaune. A. a. K. K. Olšauskas nebuvo iš tų dvasininkų, kuris, anais rusų priespaudos laikais, būty sėdėjęs užsidaręs klebonijoje ir, be pastoracijų, būtų nieko kito neveikęs. Jo veiklus būdas, energija neleido jam užsidaryti nuo visuomenės, nuo kultūrinio, tautinio darbo. Pirmužiausia jis susirūpino savo parapijiečių švietimu. Tuo metu Karmelitų parapijoje jau buvo gerokai sulenkėjusių lietuvių. Reikėjo juos vėl grąžinti savo tautai.

Tam tikslui jis steigia dvi slaptas mokyklas: vieną tikriems lietuviams, kitą — sulenkėjusiems. Prasideda sunkus ir pavojingas darbas: iš vienos pusės reikėjo saugotis žandarų akių, iš kitos — slėgė materialiniai sunkumai: mokyklos butai, mokytojų algos. Tas mo-kyklas, daugiausia lankomas neturtingų darbininkų vaikų, teko veik vienam a. a. K. K. Olšauskui išlaikyti.

Iš pradžių darbas sekėsi. Bet vėliau pakurstyti lenkuojančių agitatorių vaikai, užpuola lietuvių mokyklą, sumušą jos mokinius ir ima grąžinti, kad jie nužudysią ir mokytoją, jei jis nesiliausiąs mokes lietuviškai vaikų. Šituo nepasibaigia. Apie slaptas mokyklas pranešama rusų administracijai, ir ši ima dalyką tyrinėti. Mokyklos užsidaro.

Ateina 1905 m. Pavergti kraštai atgauna šiek tiek laisvės. Gauna ir lietuviai dalyvauti Dūmos rinkimuose. Lenkai ir socijalistai Kaune dirba išsi-juosę, agituoja už savuosius kandidatus. Ir šitame sūkurys a. a. K. K. Olšauskas nepasilieka nuošaly: pats negalėdamas dalyvauti mitinguose, savomis lėšomis sando tam reikalui gabų ir iškalingą žmogų, Pr. Klimaitį, kuris, pasak paties a. a. K. Olšausko, puikiai ir įtikinančiai sugebėdavęs net iš juodo padaryti bal-
ė

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą" ir remkite visus tuos profesionalus ir biznierių, kurie garsinasi jame.

Stambus Nebojimas

Yra geras terminas tiems vyrams ir moterims, kuriems stokoja gyvumo ir spėkų — yra tik pusiau tiek tvirtai, kiek jie turėtų būti.

Nuga-Tone

Yra Gydymojo Specialisto preskripcija, kuri suteikia geresnę sveikatą, daugiau spėkų, ir daugiau gyvumo tuksandams vyrų ir moterų virš keturiasdešimties arba keturiasdešimties metų amžiaus. Jūsų vaistinėms parduos jums vieno mėnesio vartojimui NUGA-TONE tabletes už vieną dolerį, tikrieji yra pinai garantuoti — neprimkite užvaduotojų — jūs galite gauti tikrai.

VAŽIUOJANČIŲ I LIETUVĄ DEMESIUI

Kas mano **ŠIA VASARĄ VAŽIUOTI I LIETUVĄ**, jau laikas pradėti rūpintis kelionės reikalais: a) iš anksto apsirūpinti reikalingais dokumentais; b) gauti pasus ir visas; rezervuoti vietas, nes pirmiau užsiregistravę, visada geresnes laivuose vietas gaus.

"Draugo" laivakorėjų skyriaus vedėjai yra patyrę, duos patarimus ir visus reikalingus dokumentus išpildys.

"Draugo" laivakorėjų agentūra parduoda laivakortes ant visų linijų ir geriausių laivų i Lietuvą ir visus pasaulio kraštus.

LAIVAKORČIU AGENTŪRA
2334 S. OAKLEY AVE. CHICAGO, ILL.

Telefonas CANAL 7790

Michael Scott, britų golfininkų amatorių čempionas.

WISCONSIN'O LIETUVIŲ ŽINIOS

VIKTORAS MANDRAVICKAS, generalis agentas
815 — 45th Street, Kenosha, Wis.

KENOSHA WIS.

LIETUVIŲ DIENA

Wisconsin'o Apskr., Lietuvių Diena įvyks Kenosha, Wis., rugpjūčio (August) 13 d., 1933. Vieta — Central Park — pusė kelio tarp Kenosha ir Racine prie Highway 42 (Lake Shore Road).

Programa bus tokia: Visi svečiai, draugijos ir kiti, kuri dalyvaus Lietuvių Dienoj, prasimotuos prie Sv. Petro parapijos salės, 51st street ir 7th Ave., ne vėliau 10 valandą ryto. Iškilmingos mišios bus 10:15 valandą.

Po mišių visi važiuosime į Central park.

Lietuviai iš Sheboygano, Port Washingtono, Milwaukee ir Racine jau prisiruošę kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Lietuviai iš Waukegano taip pat žadėjo dalyvauti.

Programa bus įvairi. Ji visiškai dar nesudaryta. Viena

programos dalį išpildys chorai Wisconsin'o kolonijų. Kita dalį sudarys kalbėtojai.

Central park yra viena iš gražiausių ir įdomiausių vietų, kur galima, kaip sakoma, turėti "good time". Yra graži šokiama salė. Jaunimas galės linksintis iki vėlomos. Kurie mėgsta maudytis, turės atsivėžti tik savo kostiumus, nes Central park yra prie pat Michigan ežero. Išalkus ir ištroškus, bus galima gauti skanaus valgio ir gėrimo.

Kviečiame visus lietuvius iš apylinkių atsilankyti į mūsų Lietuvių Dieną.

Visą tą ruošimo darbą veda L. R. K. S. A. 22 kuopa, Kenosha, Wis. Komitetas energingai darbuojasi, kad toji Lietuvių Diena liktų visiems neužmirštama.

Neužmirškite: Diena — sekmadienis, rugpjūčio (August) 13 d.

Vieta — Sv. Petro parapijos salė 10:00 ryto.

Don't You Know?

GRABORIAI:

LACHAVICH IR SŪNŲ

LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja laidotuviams kuopigaliaus. Reikale maldai atsiųskite, o mano darbu busite užgandinti.
Tel. Canal 2615 arba 3514
2314 W. 23rd Pl., Chicago

1439 S. 49th Court, Cicero, Ill.
TEL. CICERO 6927

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

GRABORIUS

Mūsų patarnavimas visuomet įžiningas ir nebrangus, nes neturime išlaikyti užtikrinti skyrių.

Nauja, graži kopyčia dykai.

3307 Auburn Avenue

I. J. ZOLP

GRABORIUS IR LAIDOTUVIŲ VEDEJAS
1646 WEST 46th STREET
Tel. Boulevard 5203—8413

SYREWICZE

GRABORIUS
Laidotuviams pilnas patarnavimas gailimas už \$35.00
KOPYCIA DYKAI
1344 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Telefonas Yards 4139

STANLEY P. MAŽEIKAS

Graborius ir Balsamuotojas

Turiu automobilis visokiems reikalams. Kaina prieinama.
3319 AUBURN AVENUE
(Chicago, Ill.)

J. F. RADZIUS

LIETUVIŲ GRABORIUS
Palaidoja už \$25.00 ir aukščiau. Moderniška kopyčia dykai.
668 W. 18th St. Tel. Canal 6174
Chicago, Ill.

ANTANAS PETKUS

GRABORIUS
Kopyčia Dykai
4830 WEST 15th STREET
Cicero, Illinois
Tel. CICERO 2109 ir 859-J.

SIMON M. SKUDAS

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Patarnavimas geras ir nebrangus
718 W. 18th St.
Tel. Monroe 3377

J. Liulevičius
Graborius ir Balsamuotojas
Patarnauja Chicagoje ir aplinkinėse.
Didelė ir graži Kopyčia dykai
4092 Archer Ave.

J. J. BAGDONAS

LAIDOTUVĖMS

patarnauja

MANDAGIAI

SIMPATISKA

ir

LABAI PIGIAI.

Liūdnoje valandoje

pašaukite:

REPUBLIC 3100

2506 W. 63rd St.

Ateinanti sekmadienį Sv. Petro bažnyčioje vakare bus giedamos dainos už sielas a. Stepono Dariaus ir Stasio Girėno, o pirmadienį, t. y. liepos 24 d., šv. Mišios tą pačią intencija.
Gaila, kad taip liūdnei baigės gražus užmanymas, o ypač gaila gerų, drąsių žmonių.

CHICAGOJE

IŠ ŠV. KRYŽIAUS PAR.
TOWN OF LAKE

Labdarių Sąjungos 1 kuopa rengia šaunų išvažiavimą liepos 23 d., Marquette parke, prie 71 gatvės, 1 val. popiet. Prašoma visų skaitlingai dalyvauti. Komisiją sudaro: Pranciškaus vienuolyno gyvokės ir gerb. kun. Pr. Vaitutis, pirm. M. Sudeikienė, J. Razbadauskaitė, O. Navickaitė, O. Kleinaitė ir M. Sveikauškas. Komisijos narė J. Razbadauskaitė pardavė 20 tikietų ir kitoms nepasiduos. Visi prašomi atvažiuoti ir linksmai laiką praleisti prie geros muzikos. Lauksime visų atsilankant.

× Labdarių metinė kolekta šimet bus liepos 23 d., bažnyčioje. Vokeliai buvo išdalinti liepos 16 d., o gražinti reikės liepos 23 d. Labdarių prietaisus prašome paremti aukomis, sulig savo išgalės.

× Liepos 1 d., atsilankę pas pp. Sudeikius 1632 W. 46 St. viešnios sesutės pranciškietės iš Pittsburgh, Pa. M. Sudeikienė yra nenuilstanti sesučių rėmėja. Viešnios pasakoja daug malonių įspūdžių iš Sv. Pranciškaus vienuolyno gyvenimo. Jų tarpe buvo ir J. Saukaitis, pirm. M. Sudeikienė, J. dvitienės dukrelė sesuo M. Au-

gustina. Linkime sesučių pranciškietė vienuolynui augti ir bujoti.

× Sv. Pranciškaus Vieno-lyno Rėmėjų 3 skyrius rengia išvažiavimą rugpjūčio 6 d., Marquette parke. Į komisiją išrinkta veikėjos: pirm. M. Sudeikienė, J. Razbadauskaitė, S. Bartkaitė, E. Ogintaitė, V. Jančauskaitė, A. Snarskienė ir M. Janušauskienė. Rėmėjos da bartinui laiku turi tam tikras knygetes ir jas pardavinėja. Tam tikslui gražių dovanų aukojo M. Janušauskienė, A. Snarskienė, M. Sudeikienė, ir A. Mikolaitė. Traukimas įvyks rugp. 6 d., per išvažiavimą. Iš anksto galima sakyti, kad rėmėjų piknikas bus linksmas ir įvairus.

Z. Y. Z.

LIETUVIAI DAKTARAI:

Tel. LAFAYETTE 3057

DR. A. RACKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

X-SPINDULIAI

3051 West 43rd Str.

(Prie Archer Ave. netoli Kedzie)

Valandos: nuo 2 iki 8 val. vakaro

Serdomis ir nedėliomis pagal sutartį

PHONE GROVEHILL 0027

Valandos: 2-4; 7-9 P. M.

Trečiadieniais ir sekmadieniais

DR. J. W. KADZEVIK

Lietuvio Gydytojas ir Chirurgas

4859 SO. WESTERN AVE.

Chicago, Ill.

Boulevard 7589

Res. Hemlock 7691

DR. A. P. KAZLAUSKAS

DENTISTAS

4712 So. Ashland Avenue

Val.: nuo 10 ryto iki 8 vakare

Tel. Ofiso Boulevard 5918-14

Res. Victory 2343

DR. A. J. BERTASH

756 W. 35th STREET

Ofiso val.: nuo 1-8; nuo 6:30-8:30

DR. MARGERIO

PRANESIMAS

Persikėliai į ordines ir patogesius

vieta

3325 SO. HALSTED ST.

Val.: nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir

nuo 6 iki 8 vakare

Sventadieniais nuo 10 iki 12

Phone BOULEVARD 2483

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKINIŲ

SPECIALISTAS

Palengvina akių įtempimą, kuris

esti priežastis galvos skaudėjimo,

svaigimo, akių aptemimo, nervuot-

mo, skaudamą akių karštį. Atitai-

sau trumpą registą ir tolimą re-

gistą.

Prirengiu teisingai akinčius visuose

atsitikimuose, egzaminavimas dia-

gnas su elektrine parandžia mažiaus-

ias klaidas.

Specialė atyda atkreipiama moky-

kios vaikeliams.

Valandos nuo 10 ryto iki 8 vaka-

ro. Nedėliomis pagal sutartį.

Daugeliu atsitikimų akys atitai-

mos be akinių. Dabar kainos perpus

pigėnės, negu buvo. Mūsų kainos

pigėnės, kaip kitų.

4712 S. ASHLAND AVE.

Tel. Boulevard 7589

25 METŲ PATYRIMO

Pritaikyme akinių del visokių

akių. Ekspertas tyrimo akių

ir pritaikymo akinių.

DR. JOHN SMETANA,

OPTOMETRISTAS

1801 S. ASHLAND AVENUE

Platt Bldg., kamp. 18 st. 2 auk-

štas. Pastebėkit mano iškabas.

Valandos nuo 9:30 ryto iki

8:30 vakaro. Nedėliomis nėra

skirtų valandų. Room 8.

Phone Canal 0523

LIETUVIAI DAKTARAI:

Amerikos Liet. Daktarų Draugijos Nariai

Ofiso: Tel. Calumet 4039

Res.: Tel. Hemlock 6286

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3147 So. Halsted St.

Ofiso valandos: 1-4 ir 6-8 val. vak.

Residencijos Ofisas: 2656 W. 69th St.

Valandos: 10-12 ryto

Serdomis ir Nedėliomis pagal sutartį

Tel. LAFAYETTE 7650

DR. F. C. WINSKUNAS

Gydytojas ir Chirurgas

4140 Archer Ave.

Val. 2-4 ir 7-9 val. vakare

Res. 2136 W. 24th St.

TEL. CANAL 0402

Office Phone Prospect 1928

Res. and Office 1259 So. Leavitt St.

Canal 4706

DR. J. J. KOWARSKAS

PHYSICIAN AND SURGEON

2403 W. 63rd St., Chicago

OFFICE HOURS:

2 to 4 and 7 to 9 P. M.

Sunday by Appointment

DR. M. T. STRIKOL'IS

Gydytojas ir Chirurgas

4645 So. Ashland Ave.

Ofiso valandos:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.

Nedėliomis pagal sutartį

Ofiso telef. Boulevard 7820

Namų telef. Prospect 1930

Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS

4645 SO. ASHLAND AVE.

arti 47th street

Val.: nuo 9 iki 8 vakare

Serdomis pagal sutartį

Tel. Canal 6123

DR. G. I. BLOŽIS

DENTISTAS

2201 W. Cermak Road

(Kampas Leavitt St.)

Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto

Nuo 1 iki 8 vakare

Serdomis pagal sutartį

DR. C. K. Kliauga

DENTISTAS

2420 W. Marquette Road

arti Western Ave.

Valandos: nuo 9 iki 9

Phone Hemlock 7823

I VAI R Ū S D A K T A R A I :

Res. Phone Englewood 6641

Office Phone Wentworth 1800

DR. A. R. MCCRADIE

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

7850 S. HALSTED STREET

ROOM 210

Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare

DR. CHARLES SEGAL

Perkėlė savo ofisą po numeriu

4729 SO. ASHLAND AVE.

SPECIALISTAS

Džiovų, Moterų ir Vyru Ligų

Val.: ryto nuo 10-12 nuo 2-4 po

pietų: 7-8:30 val. vakare

Nedėliomis 10 iki 12

Telefonas Midway 2880

Office: Prospect 2011

Res.: Beverly 0081

Dr. JOHN F. RUZIC

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2355 West 63rd Street

Val.: 2 to 4 ir 7 to 9 P. M.

Ketv. ir Sekmad. pagal sutartį

Ryto val. Sv. Kryžiaus Ligoninėje

Chicago, Ill.

Phone: Hemlock 6700

DR. ATKOČIUNAS

DENTISTAS

1446 SO. 49th CT., CICERO, ILL.

Utar. Ketv. ir Pctn. 10-9 val.

3147 SO. HALSTED ST., CHICAGO

Panėd. Sered. ir Subat. 2-9 val.

HEMLOCK 8161

DR. V. S. NARES

(Naryaukas)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2420 West Marquette Road

VALANDOS:

9 iki 12 ryto: 7 iki 9 vakare

Utar. ir Ketv. vak. pagal sutartį

Res. 4456 S. MAPLEWOOD AVE

Tel. Lafayette 5793

DR. A. J. JAVOIS

Val.: 2 iki 5 popiet, 7 iki 9 vak

Office: 4459 S. California Ave.

Nedėliose pagal sutartį

KAP. S. DARIUS

Už žuvusius Vokietijoje čekagiečius lietuvių lakūnus, a. a. kap. S. Darius ir a. a. S. T. Girėnų ketvirtadienį, liepos 20 d., Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje (Bridge-Porte) įvyks geduliagos pamaldos — ekzekvijos ir šv. Mišios.

Pamaldos prasidės 10:00 valandą rytą. Bus laikomos penkerios šv. Mišios. Dalyvaus visų Chicago parapijų vargšai.

Chicago lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti šiose pamaldose ir pasimelsti už žuvusių lakūnų sielas.

Dėl jų staigaus mirimo Lietuvoje paskelbtas gedulas. Jie verti didelės pagarbos. Svarbiausias jų to nelaimingos kelionės tikslas buvo padidinti tėvynės Lietuvos ir lietuvių tautos garbę.

Kiekvienos tautos kilnieji sūnūs dirba už didesnę savo tautos garbę. Taip pat dirbo

LEIT. S. GIRĖNAS

ir mūsiškiai lakūnai. Jie mūsų visų maldų reikalingi.

Didžiai gerb. Prelatas kun. M. Krušas, Šv. Jurgio parapijos klebonas, celebruos; diakonu bus kun. J. Šaulinskas; subdiakonu, kun. P. Skruodenis, M. I. C.

Prie kitų keturių altorių laikys šv. Mišias kun. Simonaitis, Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas, Elizabeth, N. J.; kun. J. Čižauskas, Šv. Jurgio parapijos klebonas, Detroit, Mich.; kun. H. J. Vaičiūnas, Šv. Antano parapijos klebonas, Cicero, Ill.; kun. J. Mačiulionis, M. I. C., Aušros Vartų parapijos klebonas.

Pamokslą sakys kun. Pr. Vaitukaitis, Šv. Kryžiaus parapijos vikaras.

Pamaldose dalyvaus J. E. ministeris B. Balutis, pulk. P. Žadeikis, p. A. Kalvaitis, p. J. Vailokaitis ir kiti svečiai bei viešnios iš Lietuvos.

A. a. Veronika užaugino skaitlingą šeimyną — tris sūnus ir šešias dukteris. Visiems ji davė katalikiškąjį mokslą ir išauklėjimą — siūsdama į parapijines mokyklas ir savo dukteris vėliau į akademiją.

A. a. Veronikos draugės, pažįstami liūdi netekę jos savo tarpe ir reiškia širdingą užuojautą mūsiškiams šeimai.

K.

RADIO

Praeitą sekmadienį buvo lietuvių diena Pasaulinėje Parodoje su didžiomis iškilėmis. Taipgi tą pačią dieną Jos. F. Budriko radijo ir rakandų programos: 8 val. ryto, 1 val. popiet iš WCFL stoties ir 1:30 v. popiet iš WAAF stoties palaikysimui visų tų, kurie neturėjo galimybės Parodoje dalyvauti. Programos pasiūlymų savo puikiu turiniu, rinktinomis dainomis ir muzika, kas darė tikrai malonų įspūdį. Kitos Budriko krautuvų radijo programos būna kiekvieną ketvirtadienį nuo 7:30 v. vakare iš stoties WHFC. Pasiklausykite. K.K.

PRANEŠIMAI

LIETUVIŲ DIENOS FINANSŲ KOMISIJOS IR SU JA SURISTŲ ASMENŲ DĖMESIUI

Šį vakarą (trečiadienį), liepos 19 d., pp. Mickeliūnų bute, 6747 S. Artesian Ave. įvyks svarbus Lietuvių Dienos Finansų komisijos susirinkimas. Į susirinkimą taip pat būtina turėti atsilankyti ir mergaitės, kurios per Lietuvio Dieną, liepos 16 d., parduvinėjo ženklus ir už juos dar pilnai neatsiskaitė. Susirinkimas įvyks 8 val. vak.

J. Mickeliūnas,

Finansų kom. pirm.

Marijonų Kolegijos Rėmėjų Chicago Apskritis svarbus susirinkimas įvyks liepos 19 d., Aušros Vartų parapijos mokykloje, 8 val. vakare.

Rašt., A. Grytas

Šv. Kazimiero Akad. Rėmėjų Dr. Jos pusmetinis susirinkimas įvyks ketvirtadienio vakare, liepos 20 d., 7:30 val., Šv. Kazimiero Akademijoje.

Skyrių įgaliotos atstovės prašomos atvykti susirinkimui su pilnais raportais, kas veikiama bei jau nuveikta būsimam metiniam A. R. D. piknikui. Jurs įvyks rugpjūčio 20 d., Marquette Parke. Valtysba

Rep.

MIRĖ ĮZYMI VEIKĖJA

Šiandien įvyksta laidotuvės a. a. Veronikos Ambrozienės, kuri persikyrė su šiuo pasauliu liepos 16 d., sulaukusi 50 metų amžiaus.

A. a. Veronikai mirus, katalikiškoji visuomenė neteko didelės veikėjos ir paramos. Ji rėmė parapiją, visokias dėgijas ir kiekvieną vertingą pra-

mogą. P. Balučiui pasiūlus, la-

DEL BALBO SUSPENDUOTAS LAIKRAŠTIS

BERLYNAS, liepos 18. — Vokietijos vyriausybė trims mėnesiams suspendavo dienraštį Deutsche Zeitung už tai, kad italų lakūnų vadą gen. I. Balbo įžeidė. Laikraštis pažymėjo, kad gen. Balbo kartą buvo priėmęs žydų tikėjimą.

BRAZILIJOS ŠALČIAI

RIO DE JANEIRO, Brazilija, liepos 18. — Vakar Paranoje užregistruota nepaprastai šaltis — 12 laipsnių aukščiau 0.

PASAULINĖS PARODOS BARGENAI

Šioje savaitėje į Chicago yra privažiavę daug svečių, todėl Budriko Krautuvė nutarė sumažinti kainas, kad daugiau išparduotų.

Midget Radios, \$19 vertės

\$6.95

Zenith Radios, 1933, \$50 vertės

\$22.00

Fada A. C. D. C. Radios,

\$25 vertės

\$9.50

Phileo Baby Grand Radio

\$14.00

Rankinės Vietrolės, \$15 vertės

\$3.50

Columbia, Victor Lietuviški Re-

kordai, 75c vertės tiksliai po

45c

Victrolės Adatos 10c vertės, po

5c

Gryno Gintaro Karolini

\$3 vertės

\$1.50

26 šmotai Sidabrinių Šukštų

ir peilių

\$4.95

Gintaro Karolini, \$10 vertės

\$4.50

12 šmotų "Stainless" šukštų ir

peilių \$2 vertės tiksliai po

99c

DOVANU VISIEMS ATSLANKIUSIEMS!

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted St.

Tel. Boulevard 4705-8167

Lietuviškas Radio Programus

Budriko Krautuvė leidžia jau

4 metus. Pasiklausykite!

Iš stočių —

WCFL, 970 K. Nedėliomis

1:00 po piet

WAAF, 920 K. Nedėliomis

1:30 po piet

WHFC, 1420 K. Ketvirtadienį

7:30 vakare

INSURANCE

NOTARY

PUBLIC

PERKAM

Lietuviškus

BONUS

SIUNCIAM PINIGUS Į LIETUVĄ LAIVAKORIO AGENTŲ PRISIRASYKITE Į MŪSŲ SPULKĄ

TEISINGUMU PAMATUOTAS BIZNIS

2608 WEST 47th STR.

Tel. LAFAYETTE 1083

IN MEMORIAM

(Pagaiga iš pirmo puslapio)

lietuvių širdys skausmuose suspaustos.

Taip. Darius ir Girėnas pas mus nebegriš. Jų sužalotus kūnus priglaus šventoji Lietuvos žemėlė. Ten, šale garbingiausiųjų tautos vyrų, išaugs naujas paminklas, ant kurio aukso raidėmis bus užrašyta: "Garbingai žuvusieji dėl tautos." Jų vardas bus ne tik ant akmeninio paminklo, bet stambiomis raidėmis istorijon užrašytas, taip pat mūsų ir mūsų ainių širdyse.

Mums gaila šių vyrų, nes iš jų tauta dar daugiau drąsių žygių būtų sulaukus. Tačiau, kaip jau minėjau, jie, savo gyvybę paaukodami ant tautos aukuro, daug nusipelnė Lietuvai, nes ne dėl savo, bet dėl savo tautos garbės jie tą padarė. Kad taip yra, pasiklausykite jų pačių žodžius, kurie yra užrašyti jų rėmėjų garbės knygoje:

"Lietuvių tauta laukia iš savo sūnų ir drąsesnių žygių. Būtinai reikia ir jos sūnaus prisidėti prie bendrojo darbo — tirti dar mažai žinomas Žemių Atlantiko vandenyno oro sroves, o taip pat naują išrastus navigacijos būdus ir priemones pritaikyti kasdieniniams reikalams. Mes gyvendami tokiais laikais, kada oras stengiamasi panaudoti žmonijos reikalams, laikome sau už pareigą tautos vardu tą darbą garbingai atlikti.

"Jaunoji Lietuva! Tavo dvasios įkvėpti, mes stengiamės šį pasirinktą uždavinį įvykdyti. Mūsų pasisekimas tegu sustiprins Tavo dvasią ir pasitikėjimą savo jėgomis ir gabumais! Bet jei Neptūnas ar galingasis audrų Perkūnas ir mūsų bus rūstus — pastos mums kelia į Tavo kraštą ir pašauktų "LITUANICĄ" pas save, tada Tu, Jaunoji Lietuva, turėti iš naujo ryžtis, aukotis ir pasiręgti. Tavo pastangomis, pasiryžimu, kad nekviestų Tavęs į Didįjį Teismą.

"LITUANICOS" laimėjimas tegu sustiprina jaunųjų Lietuvos sūnų dvasią ir įkvėpia juos naujiems žygiams!

"LITUANICOS" pralaimėjimas ir nugrimzdimas į Atlantiko vandenyno gelmes tegu auklėja jaunųjų lietuvių atkaklumą ir ryžtumą, kad Sparnuotas Lietuvis būtinai įveiktų klatingąjį Atlantiką Tėvynės Lietuvos Garbei!

"Tadgi šį savo skridimą skiriame ir aukaujame Tau, Jaunoji Lietuva!

"Tą didįjį bandymą pradėsime, tikėdami Dangaus palaimos!"

Po šių žodžių savo ranka pasirašo Darius ir Girėnas.

Sie žodžiai, taip aiškiai nupiešianti jų žygio tikslą ir jų garbingoji mirtis mums visiems sakyte sako, prašyte prašo: lietuviai, ryžkitės daugiau dirbti savo tautai, daugiau jai pasišvęsti, geras darbas, drąsiais ir garbingais žygiais kelkite jos vardą ir garbę, išlaikykite jos kalbą, tradicijas, papročius ir kaip Maironis sako: "petys gi į petį.... "na, vyrai, pajudinkim žemėlį..."

Pagalios, mes, Amerikos lietuviai, stovėdami prie karsto savo mylimų brolių, galime sakyti: Lietuva, mes tau, kiek mūsų jėgos išašė, dirbome, aukojome, kiek galėjome, pasišventėme, bet dabar ant Tavo aukuro padėjome didžiausią auką — savo brangiausių ir drąsiausių brolių — Dariaus ir Girėno gyvybę...

Pabaigoje sakau, kad tol, kol mūsų tautoje yra tokių drąsulių, kaip Darius ir Girėnas, kurie galveles paguldo dėl savo mylimos tautos garbės, mūsų tauta drąsiai gali žiūrėti į ateitį.

J. P. WAITCHES ADVOKATAS

2 E. 103rd Pl. prie State St.
Tel. Pullman 5950

Turime tuojau parduoti Stutz, 7 pasąžerių, aukštos rūšies automobilių. Geroj tvarkoj, bėga kaip naujas. Patogios išmokėjimo sąlygos. Parduoda labai pigiai.
Garage 2445 E. 75th Street

OKSAS EXPRESS

J. OKSAS
2649 West 43rd St.

CHRYSLER IR PLYMOUTH

Pirma pirkimo naujo arba varoto Automobilio širdingai kviečiame pamatyti Vėliausios Mados Chrysler ir Plymouth Automobilis, kurie turi moderniausias išobulinius ir iki kokių kainos labai nužemintos kaip tai CHRYSLERIS \$795 F. O. B., o PLYMOUTH tiksliai \$445 F. O. B. Tai gi nepraleiskite geros progos pamatyti naujus CHRYSLER ir PLYMOUTH automobilius pas Teisingiausią Automobilį Istaiga BALZEKAS MOTOR SALES 4038 Archer Ave.
Tel. Lafayette 2082

STANLEY P. BALZEKAS, Sav.

JOHN B. BORDEN

ADVOKATAS
105 W. Monroe St., prie Clark
Telefonas State 7660
Valandos 9 ryte iki 5 popiet
2201 W. Cermak Road
Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios
Telefonas Canal 6122
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Užarninko, Ketvergų ir Subatos
Vakarus 7 iki 9
Telefonas Republic 9600

SPECIALĖS KAINOS...

Atsiminkite, kad visų tavo rūpų kainos kyla. Todėl pirkit tuoj — sutaupysite pinigų
ORIENTAL RUGS (karpetai) \$19.95
PARLOR SE- \$28.95
TAI po...
VALDOMI KAM-
BARIU SETAI \$28.75
po...
CENTRAL DISTRICT FURNITURE CO.
J. T. Juozaitis ir Otto Wendt, sav.
3621-23-25 S. Halsted Street

CHICAGOJE

LIETUVIŲ DIENOS BANKETAS

PAGERBTA ŽUVUSIEJI LAKŪNAI

Vainikas nuo čekagiečių art lakūnų kapo

Praėjusį pirmadienį, liepos 17 d., Knickerbockerio viešbučio salėje įvyko Lietuvių Dienos, Šimtmečio Pažangos Pamaldos. Per banketą išpildyta trumpa programa. Solo dainavo viešnia artistė E. Sadauskaitė, Steponavičienė ir duetas Steponavičienė su Gugiene. Gražias kalbas pasakė pp. B. Balutis, J. Vailokaitis, L. Šimutis, P. Grigaitis ir Varkala. P. Balutis perskaitė gautą iš Lietuvos telegramą, apie traukiantį čekagiečių lakūnų žuvimą netoli Soldin miestelio, tik už 400 mylių nuo Kauno; kad paskelbta tautos gedulo diena, kad žuvusių lakūnų laivonai bus pargabenti į Kauką ir palaidoti valstybės lėšomis. Ir visų kitų kalbėtojų kalbos buvo nukreiptos į tą skaudžią lietuvių tautai nelaimę. P. Balučiui pasiūlus, la-

lus, atgiedota Lietuvos himnas, po kurio visi sustoję galvų palenkė pagerbė tragiškai žuvusius lietuvių tautos didvyrius lakūnus Darius ir Girėnų. Per banketą išpildyta trumpa programa. Solo dainavo viešnia artistė E. Sadauskaitė, Steponavičienė ir duetas Steponavičienė su Gugiene. Gražias kalbas pasakė pp. B. Balutis, J. Vailokaitis, L. Šimutis, P. Grigaitis ir Varkala. P. Balutis perskaitė gautą iš Lietuvos telegramą, apie traukiantį čekagiečių lakūnų žuvimą netoli Soldin miestelio, tik už 400 mylių nuo Kauno; kad paskelbta tautos gedulo diena, kad žuvusių lakūnų laivonai bus pargabenti į Kauką ir palaidoti valstybės lėšomis. Ir visų kitų kalbėtojų kalbos buvo nukreiptos į tą skaudžią lietuvių tautai nelaimę. P. Balučiui pasiūlus, la-

kūnams pagerbti po banketo nedaryti šokių, susirinkusieji vienbalsiai priėmė.

Programą vedė adv. F. Mast (Mastauskas), kuriam pasiūlius, taip pat vienbalsiai nutarta čia pat paprašyti p. J. Vailokaičio, kad grįžęs į Lietuvą, lietuvių čekagiečių vardu, ant žuvusių lakūnų kapo uždėtų vainiką. P-as J. Vailokaitis žadėjo mielai noru tąjį prašymą išpildyti.

Banketas baigtas atsistojimu ir tyliu malda už žuvusių lakūnų sielas.

Rep.

Šiandien įvyksta laidotuvės a. a. Veronikos Ambrozienės, kuri persikyrė su šiuo pasauliu liepos 16 d., sulaukusi 50 metų amžiaus.

A. a. Veronikai mirus, katalikiškoji visuomenė neteko didelės veikėjos ir paramos. Ji rėmė parapiją, visokias dėgijas ir kiekvieną vertingą pra-